

Møteinnkalling

Utvalg: Administrasjonsutvalget - Ørland kommune
Møtested: Borgklienten, Ørland rådhus
Møtedato: 06.12.2018
Tid: 08:00

Forfall meldes til postmottak@orland.kommune.no eller på telefon 72 51 40 00, for innkalling av varamedlemmer. Varamedlemmer møter kun ved spesiell innkalling.

Innkalling er sendt til:

Navn	Funksjon	Representerer
Knut Morten Ring	Leder	OK-AP
Therese Eidsaune	Nestleder	OK-H
Tom Myrvold	Medlem	OK-H
Marit Sletten	Medlem	OK-H
Finn Olav Odde	Medlem	OK-SP
Roy Høen	Medlem	OK-SP
Trond Magnus Brekstad	Medlem	OK-FRP
Ann Berit Nervik	Medlem	OK-FAGF
Ann Mari Eide	Medlem	OK-FAGF
Tone Hellan	Medlem	OK-UTDF

Vel møtt!

Knut M. Ring
Leder

Saksnr	Innhold	Lukket
	(Ingen tittel)	
PS 18/1	Budsjett 2019 - Ørland kommune	

Orienteringssaker

- Sykefraværet og arbeidet til ressursgruppa for sykefraværsoppfølging
- Samordning av personalpolitikken fram mot Nye Ørland 2020

SAKSFRAMLEGG

Saksnr	Utvalg	Møtedato
18/44	Formannskapet - Ørland kommune	15.11.2018
	Kommunestyret - Ørland kommune	
	Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	
	Eldrerådet - Ørland kommune	
	Komite for helse og velferd	
	Komite for plan, drift og landbruk	
18/13	Komite for oppvekst, kultur og idrett	04.12.2018
18/1	Administrasjonsutvalget - Ørland kommune	06.12.2018
18/7	Ungdomsrådet - Ørland kommune	20.11.2018

BUDSJETT 2019 - ØRLAND KOMMUNE

Rådmannens innstilling

Formannskapet vedtar følgende innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret vedtar budsjett for 2019, samt prisbok og gebyrregulativ:

1. Tallgrunnlag for driftsbudsjettet som fremgår av budsjettskjema 1A og 1B, og tallgrunnlaget for investeringsbudsjettet som fremgår av budsjettskjema 2A og 2B.
2. Skattøret fastsettes til 11,80 % i henhold til regjeringens forslag til statsbudsjett.
3. Avgifter, gebyrer og kontingenter fastsettes iht prisbok som er vedlagt saken.
4. Til finansiering av investeringer tar Ørland kommune opp lån på kr 62 900 000. Av dette gjelder kr 38 050 000 lån til kommunale investeringer og kr 24 850 000 til VAR-sektoren.
5. Det tas opp lån i husbanken på kr 5 000 000 til videre utlån av startlån.
6. Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån og avtale lånevilkår med aktuelle låneinstitusjoner.

Sakens bakgrunn og innhold

Kommunens budsjett skal vedtas av kommunestyret på grunnlag av innstilling fra formannskapet. Budsjettet skal i tillegg behandles av Fellesnemda som skal gi sin høringsuttalelse.

Rådmannen legger med dette frem rådmannens forslag til budsjett til videre politisk behandling.

Folkehelsevurdering

I vedtatt kommuneplan er «folkehelse som grunnleggende verdi» vedtatt som en av fem strategiske retninger i planperioden. Budsjettdokumentet beskriver nærmere hvordan dette er planlagt ivaretatt.

Administrasjonens vurdering

I 2017 ble det vedtatt en sammenslåing av Ørland og Bjugn kommuner fra 2020, slik at budsjett for 2019 vil bli det siste året der dagens Ørland kommune skal vedta sitt eget budsjett.

Fra og med 2020 så vil Fosen bestå av følgende kommuner:

Ørland	(ca 10.200)
Indre Fosen	(ca 10.000)
Åfjord	(ca 4.300)
Osen	(ca 1.000)

Endring i kommunestruktur f.o.m 2020 vil få stor betydning for dagens Ørland kommune, men endringene vil også få betydning for etablerte samarbeidsordninger på Fosen. Det antas at det etter 2020 fortsatt vil være behov for interkommunalt samarbeid på Fosen, men at også dette må vurderes i forhold til ny kommunestruktur.

Ørland kommune har gjennom flere år foretatt store investeringer i nye bygninger, og gjennomført oppkjøp og utvikling av tomteområder. Disse investeringene er i stor grad lånefinansiert. Vedtatt låneopptak for 2017 ble ikke tatt opp innen utgangen av året, og disse lånene tas opp i 2018. Sammen med planlagte låneopptak for 2018, 2019 og 2020 vil sum lånegjeld øke til kr 971,0 mill ved utgangen av 2019.

På grunn av økning i lån og prognosert rentenivå vil finansutgifter øke med kr 9,2 mill fra B2018 til B2019, og øker videre med 3,0 mill i B2020. Dette er utgifter som må dekkes inn over driftsbudsjettet. En del av låneopptakene gjelder investeringer innen VAR-sektoren, slik at for B2019 er overføringer fra VAR-sektoren (kalkulatorisk rente og avskrivning) økt med kr 5,1 mill – slik at netto økte finanskostnader vil være på kr 4,1 mill.

Statsbudsjettet er lagt til grunn for anslag på frie inntekter for 2019.

- Skatt og rammetilskudd er hentet fra KS sin økonomimodell
- Sum frie inntekter B2019 øker med 3,6 % fra B2018 – slik at det ligger inne en realvekst i frie inntekter ettersom kommunal deflator er på 2,8 %.

I budsjettet for 2019 vil driftsnivået fra 2018 i stor grad bli videreført, men det må også gjennomføres innsparinger og omprioriteringer for å tilpasse drifta til rammer som er til rådighet. Tallgrunnlag og forklaringer til tallene fremgår av budsjettdokumentet.

Ørland kultursenter KF har i sitt budsjettforslag lagt inn en økning i overføring til kultursenteret ifm tilsetting av daglig leder. Det er ikke funnet rom for en slik økning i rådmannens forslag til budsjett, og overføringer til kultursenteret er kun justert med realvekst i forhold til drift av ungdommens hus og prisvekst på 2,8 %.

I vedlegg til budsjettet er det vedlagt et notat som viser investeringsbehov. Deler av disse behovene er tatt inn i investeringsbudsjettet.

Grunnet store investeringer innenfor vann er kommunale avgifter for vann økt med mer enn lønns- og prisvekst. De øvrige prisene er i stor grad økt med ordinær lønns- og prisvekst.

Priser til barnehage økes til ny makspris i hht statsbudsjettet.

Disposisjonsfond:

Ørland kommune har ved utgangen av 2018 følgende prognose for disposisjonsfond:

Inngående balanse 2018	7 730
Avsatt - mindreforbruk 2017	10 426
Bruk - opprinnelig budsjett 2018	-2 055
Bruk - vedtak i 2018	-2 471
Bruk - saldering 2-tertial	-1 750
Bruk - økt vedlikehold	-500
avsettes - økt skatteinngang 2018 *)	2 000
Sum Fond	13 380

*) Skatteinngangen i 2018 er økt med 2,0 mill ut over budsjett og det vil bli laget en salderingssak der det foreslås å avsette 2,0 mill til disposisjonsfond.

Vedlegg:

- 1 Budsjett 2019 - Ørland kommune
- 2 Prisliste 2019 - Ørland kommune - rådmannens forslag
- 3 Prisliste planavdeling 2019 - Ørland kommune - rådmannens forslag
- 4 Investeringsbehov - B2019
- 5 Ørland kultursenter - saksprotokoll budsjett 2019
- 6 Budsjett 2019 - Ørland kultursenter

Saksprotokoll i Formannskapet - Ørland kommune - 15.11.2018

Behandling:

Behandlingen av saken lukkes for orientering/brukerinnspill om vann- og avløpsavgifter er gjennomført. Saken åpnes etter orienteringen for videre behandling.

Rådmannen konkretiserer i løpet av mandag 19. oktober i kommunens budsjett for 2019 i forhold til sak om økning i overføring til kultursenteret ifm tilsetting av daglig leder ifølge kommunestyrevedtak i sak 54/18 og vedtak i formannskapets i sak 36/18.

Knut Ring (AP) fremmer følgende tilleggs forslag i 3 punkter til innstillingen:

1. Formannskapet er kjent med at det blant annet brukes oppsparte fondsmidler i for å få dekke opp underskudd, og for at driftsbudsjettet for 2019 skal balanseres. Det vil si at det legges opp til et større aktivitetsnivå enn det inntektssiden forutsetter.

2. Formannskapet er opptatt av at kvaliteten i skolen. Ørland kommune sitt arbeid med å møte fremtidens utfordringer skal det være et særlig fokus på tidlig innsats og god samhandling mellom alle som kan bidra til å skape et godt oppvekstmiljø for barna. For å nå disse målene er lærertetthet og voksnetetthet en viktig suksessfaktor.

Tildelte ramme for grunnskolen i 2019 forutsetter en samlet reduksjon på 2,4 årsverk. (1,8 årsverk lærer og 0,6 årsverk assistent) Formannskapet ønsker at bemanningen i grunnskolen for 2019 som minimum blir opprettholdt på samme nivå som i 2018. Formannskapet viser også til en positiv elevtallsutvikling i og med at stipulert elevtall er økende i 2019.

Formannskapet vedtar en økning i rammen for grunnskole med kr 1,8 mill, tilsvarende 2,4 årsverk.

Økningen finansieres med følgende:

Reduksjon overføringer til forsvarskoordinator reduseres med kr 700.000,- Reduksjon kommunikasjonsrådgiver kr 750.000,- Reduksjon politisk styring kr 350.000,-

3. Ørland kultursenter KF har i sitt budsjettforslag lagt inn en økning i overføring til kultursenteret ifm tilsetting av daglig leder. Det er ikke funnet rom for en slik økning i rådmannens forslag til budsjett. Formannskapet forutsetter at kommunestyrevedtak i sak 54/18 og vedtak i formannskapets i sak 36/18 blir ivaretatt ved endelig behandling av budsjettet i kommunestyret.

Therese Eidsaune (H) fremmet følgende tilleggs punkt til rådmannens innstilling:

Nytt punkt 7: Formannskapet forutsetter at kommunestyrevedtak i sak 54/18 og vedtak i formannskapets i sak 36/18 blir ivaretatt ved endelig behandling av budsjettet i kommunestyret av rådmannen.

Votering

Rådmannens forslag til innstilling punkt 1 – 6 ble enstemmig vedtatt.

Nytt punkt 7 fremmet av Therese Eidsaune (H) og punkt 3 i Knut Ring (AP) sitt forslag ble satt opp mot hverandre til avstemming som nytt punkt 7 til rådmannens innstilling. Therese Eidsaune (H) sitt forslag ble vedtatt med 6 mot 1 stemme.

Punkt 1 – 2 i forslag fremmet av Knut Ring (AP), falt med 6 mot 1 stemme.

Vedtak:

Formannskapet vedtar følgende innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret vedtar budsjett for 2019, samt prisbok og gebyrregulativ:

7. Tallgrunnlag for driftsbudsjettet som fremgår av budsjettskjema 1A og 1B, og tallgrunnlaget for investeringsbudsjettet som fremgår av budsjettskjema 2A og 2B.
8. Skattøret fastsettes til 11,80 % i henhold til regjeringens forslag til statsbudsjett.

9. Avgifter, gebyrer og kontingenter fastsettes iht prisbok som er vedlagt saken.
10. Til finansiering av investeringer tar Ørland kommune opp lån på kr 62 900 000. Av dette gjelder kr 38 050 000 lån til kommunale investeringer og kr 24 850 000 til VAR-sektoren.
11. Det tas opp lån i husbanken på kr 5 000 000 til videre utlån av startlån.
12. Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån og avtale lånevilkår med aktuelle låneinstitusjoner.
13. Formannskapet forutsetter at kommunestyrevedtak i sak 54/18 og vedtak i formannskapets i sak 36/18 blir ivaretatt ved endelig behandling av budsjettet i kommunestyret av rådmannen.

Budsjett 2019

Rådmannens forslag 08.11.2018

INNHALDSFORTEGNELSE:

1	INNLEDNING.....	3
2	KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL.....	3
3	FOLKETALLS- OG DEMOGRAFIUTVIKLING I PERIODEN 2010 – 2028:	4
3.1	Konsekvenser av endret sammensetning av befolkningen.....	5
4	FORUTSETNINGER FOR BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN	6
4.1	Skatteinntekter og rammetilskudd i planperioden	6
4.2	Endringer i frie inntekter ut over lønns- og prisvekst:	6
4.3	Langsiktig gjeld og avdrag	7
4.4	Renter og rentesikring	8
4.5	Finansinntekter og langsiktige finansielle eiendeler	9
4.6	Budsjett 2019 – utfordringer:	9
4.7	Oppsummering av forutsetninger for budsjettet:	9
5	BUDSJETTETS TALLDEL	10
5.1	Driftsbudsjettet 1A og 1B	10
5.2	Investeringsbudsjettet – skjema 2A og 2B	12
6	ORGANISASJON OG MEDARBEIDERE.....	14
7	ADMINISTRASJON OG TILSKUDD:.....	16
8	EIENDOM OG TEKNISK	17
8.1	Eiendomsforvaltning	17
8.2	Kommunalteknikk.....	18
8.3	Plan- og bygningstjenester, oppmåling og miljø.....	20
8.4	Landbruk	21
9	OPPVEKST.....	22
9.1	Barnehage	24
9.2	Grunnskole	25
9.3	Voksenopplæring	27
10	HELSE OG VELFERD	28
10.1	Helse og familie	29
10.2	Hjemmetjenesten	31
10.3	Oppfølgingstjenesten	32
10.4	Ørland sykehjem	33
10.5	Flyktningetjenesten	34
10.6	NAV Ørland	35

1 INNLEDNING

I 2017 ble det vedtatt en sammenslåing av Ørland og Bjugn kommuner fra 2020, slik at budsjett 2019 vil bli det siste året der dagens Ørland kommune skal vedta sitt eget budsjett.

I forbindelse med sammenslåing av Ørland og Bjugn er det et behov for å samordne økonomien i de to kommunene. Det er derfor lagt opp til at begge kommunene i forkant av budsjettarbeidet har utarbeidet en økonomiplan for perioden 2019-2022 som er lagt frem og diskutert i fellesnemda.

Økonomiplanen viser at Ørland kommune har høy gjeld, og at utgifter til renter og avdrag øker i planperioden. Det er i økonomiplanen forutsatt at alle vedtatte låneopptak tas opp i samme år som de er vedtatt tatt opp, og at økt belastning på renter og avdrag må hensyntas i sin helhet i det påfølgende året. I budsjett 2019 er det derfor foretatt innsparinger og tiltak for å tilpasse drifta til økonomisk rammer.

2 KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL

Kommuneplanen (vedtatt i 2014) skal gi langsiktige føringer for utviklingen og består av en samfunnsdel og en arealdel. Samfunnsdelen forteller hvilke målsettinger vi skal strekke oss etter i perioden fram mot 2026, og hvilke områder det må arbeides med for å oppnå disse. Arealdelen konkretiserer føringene gjennom kart, bestemmelser og retningslinjer.

Kommunestyret valgte i 2014 å prioritere en plan for samfunnsutvikling. Det innebærer å fokusere på temaer som går på tvers av sektorer og etater. Med dette vil vi identifisere sentrale utfordringer og løsninger som er sammensatte og krever felles innsats. Målet er at denne tenkningen skal inspirere til samarbeid og utvikling. Mange av de store utfordringer kommunen står overfor må dessuten løses i samarbeid med nærliggende kommuner og regionale myndigheter og aktører.

Ørland kommune har mål om en befolkningsvekst på 35 % i perioden 2014-2026.

Det viktigste for Ørland kommune blir fortsatt å jobbe målrettet med kommunens strategier for å nå målet om 35 % befolkningsvekst

- Skape et attraktiv bosted med bolyst for en økende befolkning
- Folkehelse som grunnleggende verdi
- Kreativ og fremtidsrettet næringslivssatsing
- Bevisst miljøsatsing og klimatilpassing
- Utvikle de kommunale tjenestene

I plan- og bygningsloven beskrives den fireårige Handlingsplanen som kommuneplanens kortsiktige del. Handlingsplanen med økonomiplanen skal vise hvordan kommuneplanens visjon og mål skal konkretiseres, prioriteres og realiseres i et fireårs perspektiv.

Handlingsplanen skal beskrive realistiske ambisjoner og konkrete mål for fireårsperioden innenfor en realistisk økonomisk ramme.

3 FOLKETALLS- OG DEMOGRAFIUTVIKLING I PERIODEN 2010 – 2028:

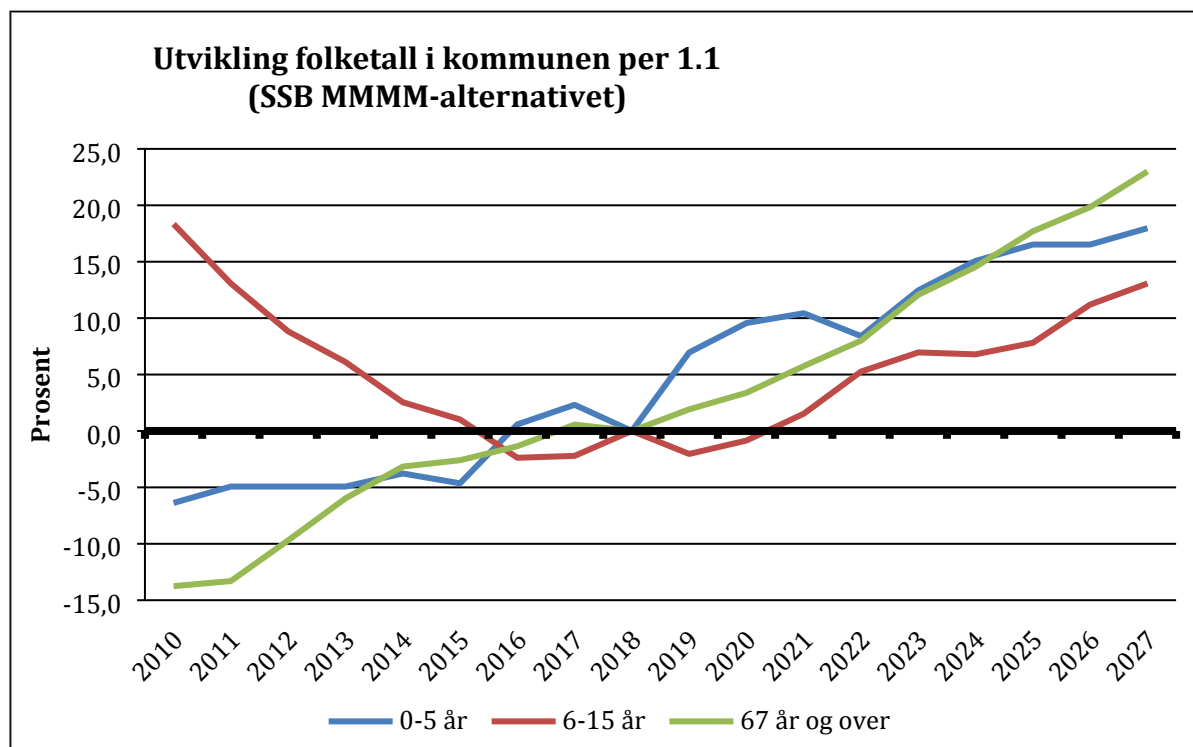
SSB lager befolkningsframskrivninger basert på endringer i folketallet og forventninger knytte til innvandring mm. Den vanligste modellen en middels vekst på alle områder, MMMM modellen. Tallene oppdateres hvert andre år sist nå i juni 2018.

Hovedalternativet MMMM viser hvordan utviklingen blir når vi legger til grunn middels utvikling i både fruktbarhet, levealder, innenlandske flyttinger og innvandring.

	2010	2012	2014	2016	2018	2020	2022	2024	2026	2028
Barnehage (0-5 år)	323	328	332	347	345	378	374	397	402	408
Grunnskole (6-15 år)	697	641	604	575	589	584	620	629	655	662
Videregående (16 - 19 år)	315	327	306	288	264	255	231	232	241	253
Voksne (20 - 66 år)	3021	3022	3063	3124	3266	3368	3438	3458	3466	3495
Eldre (67 år og eldre)	765	801	859	875	887	917	958	1016	1063	1105
Total	5121	5119	5164	5209	5351	5502	5621	5732	5827	5923

Folketallet har fra 2016 hatt en økning, og prognoser fra SSB er at folketallet frem mot 2028 skal ha en større økning enn landet.

Dersom vi fokuserer på aldersgruppene som etterspør mest av kommunale tjenester vil utviklingen kunne fremstilles slik:

Tabellen viser at

- aldersgruppen over 67 år har økt jevnt siden 2010, og vil fortsette å øke videre fremover
- barnehagebarn (0-5 år) vil øke fremover.
- barn i skolen (6-15 år) har hatt en nedgang frem mot 2016, men flater ut og vil øke igjen fra 2021.

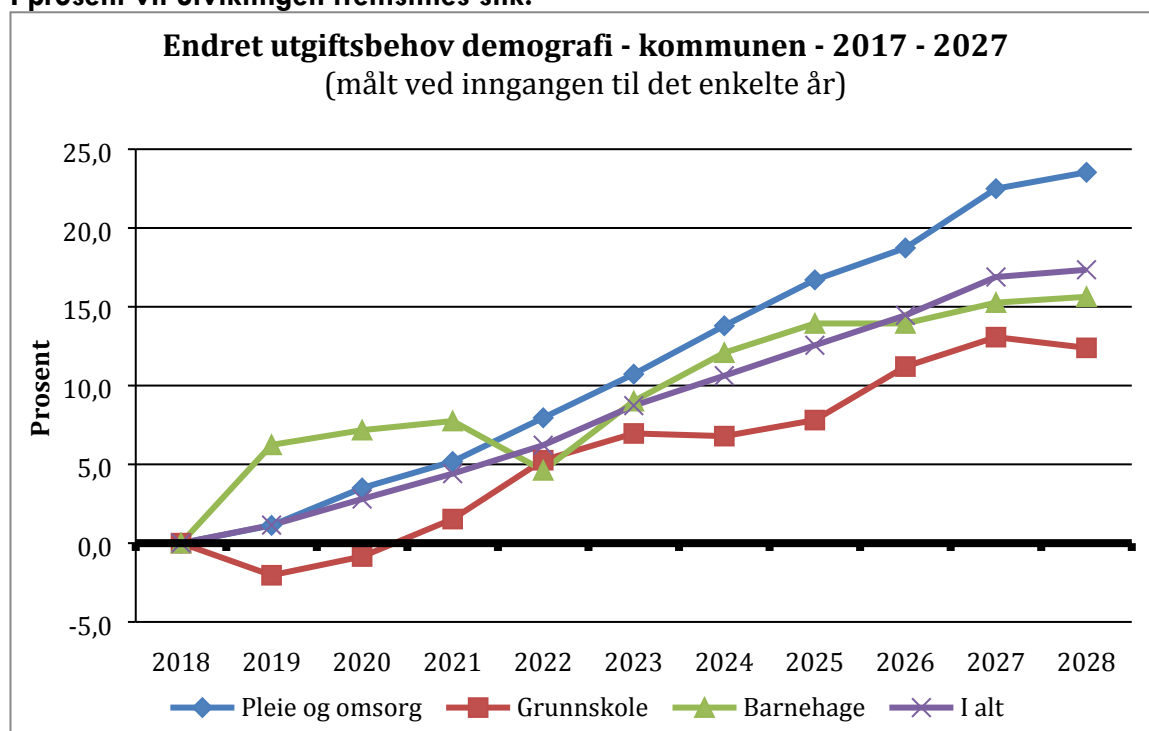
3.1 Konsekvenser av endret sammensetning av befolkningen

Modellen fra SSB viser at ressursbruken vil øke mest i forhold til eldre, men samtidig vil det bli økninger innenfor barnehage og skoler. Endringer i overføringene til kommunen skal gjennom inntektssystemet kompensere for dette.

Modellen viser følgende endringer i ressursbruk i kroner i planperioden:

Endring utgiftsbehov per 1.1	Pleie- og omsorg	Grunn- skole	Barne- hage	Sosial	Helse	Barne- vern	Sum
2019	1 434	-1 607	3 063	373	233	46	3 540
2020	3 027	938	459	367	215	100	5 106
2021	2 139	1 875	284	280	244	143	4 966
2022	3 532	2 947	-1 539	256	241	138	5 575
Sum	10 132	4 152	2 267	1 275	933	427	19 187

I prosent vil utviklingen fremstilles slik:

Kostnadsbildet knyttet til demografien fører til at utgifter knyttet til eldre vil kunne øke med over 10 millioner i løpet av økonomiplanperioden. Samtidig øker utgiftsbehovet for skole med over 4,1 millioner, og barnehage med 2,2 mill.

Det er viktig å være klar over at disse beløpene beregnes ut fra matematiske modeller som er laget for å fordele ressursene mellom kommunene. Det er opp til den enkelte kommune å foreta valg og prioriteringer, og dette må gjøres ut fra lokale behov og ressurser i hver enkelt kommune. Men disse modellene gir likevel gode bilder på hvor behovene vil øke i planperioden.

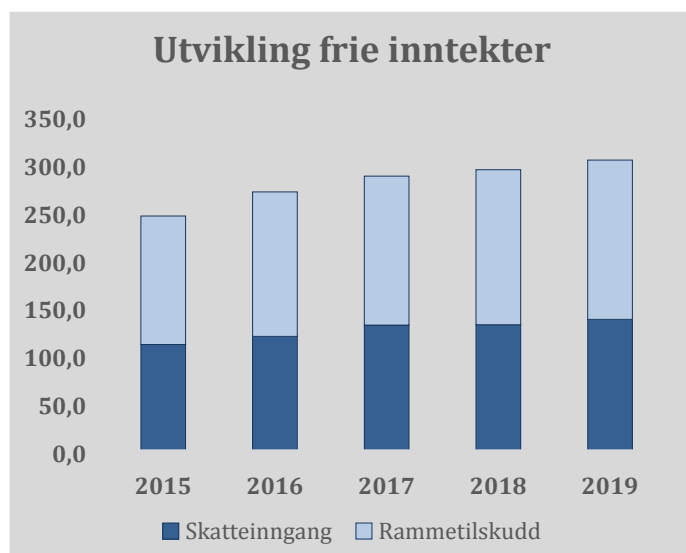
4 FORUTSETNINGER FOR BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN

4.1 Skatteinntekter og rammetilskudd i planperioden

Kommunens frie inntekter består av rammetilskudd og skatteinntekter. Nivået på disse inntektene blir bestemt ut fra pris- og lønnsvekst (kommunal deflator), vekst i frie inntekter, innlemming av tidligere øremerkede tilskudd og korreksjoner knyttet til endringer i oppgaver. Det overordnede formålet med det kommunale inntektssystemet er å jevne ut kommunenes økonomiske forutsetninger slik at det kan gis et mest mulig likeverdig tjenestetilbud i alle kommuner. Ved fordeling av rammetilskudd tas det hensyn til strukturelle ulikheter i kommunenes kostnader (utgiftsutjevning), og ulikheter i skatteinntekter (inntektsutjevning). Hoveddelen av rammetilskuddet gis som et fast innbyggertilskudd basert på folketall 1. juli året før budsjettåret, og inntektsutjevning gis etter folketall pr 01.01 i budsjettåret.

Kommuneproposisjonen gir følgende prognose for frie inntekter for 2019 (inkl kommunal deflator på 2,8 %):

- Rammetilskudd og inntektsutjevning	166,6 mill
- Skatteinntekter	137,0 mill
Sum frie inntekter	303,6 mill

4.2 Endringer i frie inntekter ut over lønns- og prisvekst:

I frie inntekter legges det inn midler til nye oppgaver og innlemming av eventuelle tidligere øremerkede tilskudd. Dette kommer i tillegg til endringer i forhold til folketall, demografi og generell lønns- og prisvekst. Økningen i frie midler må derfor sees i sammenheng med økte oppgaver og forventinger fra staten som legges inn i statsbudsjettet.

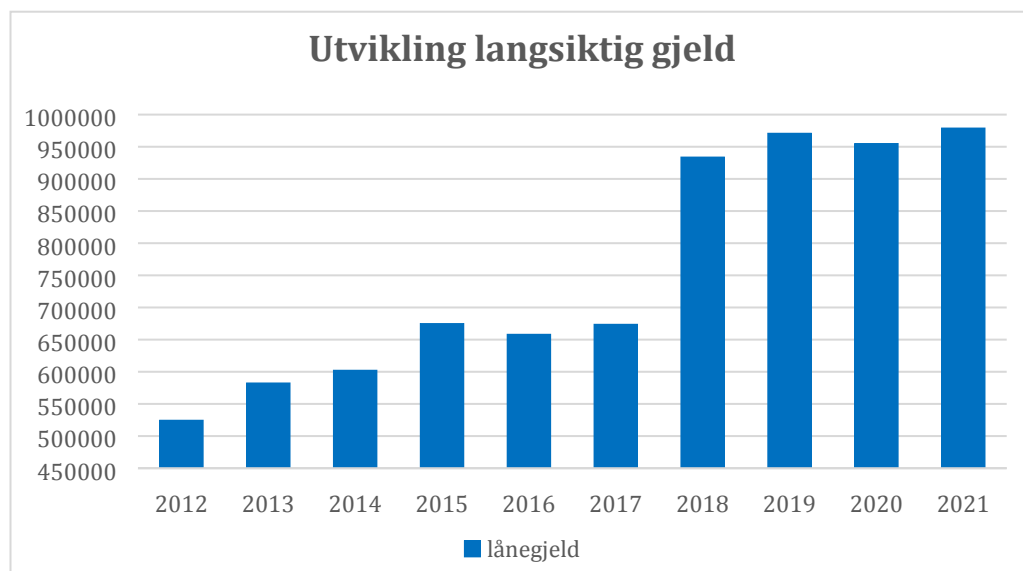
Det er ikke tatt inn vesentlige endringer for 2019-2022 ut over endringer i demografi. Endringer i demografi for 2019 utgjør kr 3,4 mill, og ifølge KS sin modell for endringer i demografikostnader fordeler dette seg slik:

Endring utgiftsbehov per 1.1	Pleie- og omsorg	Grunn- skole	Barne- hage	Sosial	Helse	Barne- vern	Sum
2019	1 434	-1 607	3 063	373	233	46	3 540

4.3 Langsiktig gjeld og avdrag

Det er gjennom flere år foretatt store investeringer i nye bygninger, og gjennomført oppkjøp og utvikling av tomteområder. Disse investeringene er i stor grad lånefinansiert, og ved utgangen av 2017 er total lånegjeld inkl startlån på kr 673,8 mill.

I 2017 har kommunen hatt en høy kortsiktig likviditet på grunn av ubrukte lån og innløsning av Hårberg skole på kr 100,0 mill. Vedtatt låneopptak i 2017 har derfor ikke blitt tatt opp innen utgangen av året. Disse lånene tas opp i 2018, og sammen med planlagte låneopptak for 2018, 2019 og 2020 vil lånegjelden ved utgangen av 2019 være på kr 971,0 mill.

Minimumsavdrag – vedtatt endring i prinsipp fra 2020:

I tillegg til krav om balanse i driftsregnskapet, stiller kommuneloven krav til at all gjeld skal nedbetales minst like raskt som gjenværende levetid på kommunens anleggsmidler (minimumsavdrag). Dette betyr at en økning av gjeld automatisk vil føre til et krav om en tilsvarende økning i årlige avdragsutgifter i driftsregnskapet, noe som reduserer kommunens handlefrihet i forhold til å vedta nye investeringer. I hht reglene er det bokført gjeld ved siste årsskifte som skal brukes for å beregne minimumsavdrag. Dvs at det er bokført gjeld pr 31.12.18 som skal brukes for å beregne minimumsavdrag for 2019, og dette legges til grunn for budsjett 2019.

Minimumsavdrag har tidligere blitt beregnet med en vektet beregning fordelt på driftsmidler med ulike nedskrivningstider. I forbindelse med vedtatt ny kommunelov skal dette nå gjøres med en beregning i forhold til sum nedskrevne verdier delt på årets avskrivning. I henhold til ny beregningsmåte vil gjennværende levetid bli endret til ca 29 år, og dette medfører at minimumsavdraget øker fra og med 2020.

Departementet legger opp til at deler av ny kommunelov vil tre i kraft 1. juli 2019. Økonomibestemmelsene vil sannsynligvis tre i kraft 1. januar 2020, og det være aktuelt med overgangsregler for å sikre en god overgang fra dagens til ny lov. Departementet vil fram til loven trer i kraft utarbeide forskrifter til den nye loven, og gjennomføre informasjons- og opplæringsiltak overfor kommuner, fylkeskommuner, fylkesmenn med flere.

Det er i denne økonomiplanen ikke tatt høyde for en eventuell økning i minimumsavdrag på grunn av endring i regler for beregning, men en endring til f.eks 29 år vil gi et årlig avdrag på kr 31,0 mill i 2020. Dette er en økning på 4,0 mill i forhold til tall som er tatt inn i økonomiplanen.

4.4 Renter og rentesikring

Renteutgifter på langsiktig lån er en vesentlig post i kommunens budsjett, og renteutgiftene prognoseres i hht rentenivået. Renteutgifter baserer seg på lån i kommunalbanken til NIBOR-rente med et påslag på 0,60 %. Ved å gå inn på andre lånetyper som f.eks sertifikatlån så vil retekostnader reduseres noe, og det er i økonomiplanen forutsatt at dette gjøres slik at retekostnader er redusert.

Prognose for rentenivå i planperioden:

Kommunalbanken lager en prognose for rentenivå basert på markedsrenter og signaler fra Norges bank.

Prognose kommunalbanken	2019	2020	2021	2022
- Nibor	1,5 %	1,9 %	2,4 %	2,4 %
- påslag kommunalbanken	0,6 %	0,6 %	0,6 %	0,6 %
Budsjettrente	2,1 %	2,5 %	3,0 %	3,0 %

I tillegg til flytende betales det renter på renteswaper (rentebytteavtaler) som er inngått med binding mot NIBOR, slik at rente for 2019 er budsjettert med 2,46 %.

Rentesikring og renterisiko:

Ørland kommune har ved inngangen til 2019 høy gjeld, og det er derfor viktig å være klar over renterisikoen i forhold til en uforutsett renteoppgang på f.eks 1 % i tillegg til budsjettert renteprosent.

I en slik beregning må det tas hensyn til at deler av gjelden er sikret gjennom rentebytteavtaler, og i tillegg vil utlån til startlån og investeringer innen VAR-sektoren i stor grad gi tilsvarende økte inntekter i takt med en økning i rentenivået.

Dette kan vises i følgende tabell:

(alle tall i mill. kr)

Renterisiko	2019	2020	2021	2022
Sum lån	971,0	955,0	979,1	953,6
Startlån	63,7	66,2	68,7	71,2
VAR-sektor	192,3	197,8	197,8	197,8
Sum lån finansiert over drift	715,0	691,1	712,6	684,6
Lån sikret med renteavtaler	360,0	360,0	320,0	270,0
Lån uten rentesikring	355,0	331,1	392,6	414,6
økte renter med 1% økning	3,6	3,3	3,9	4,1

Tabellen viser at ved en renteøkning på 1 % vil kommunens netto renteutgifter øke med ca kr 3,5 mill.

4.5 Finansinntekter og langsiktige finansielle eiendeler

Kommunen har langsiktige finansielle eiendeler i form av langsiktig utlån og aksjer i Trønderenergi AS og FosenKraft AS.

	FosenKraft AS			Trønderenergi AS			Sum		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Renter på lån	1 914	1 914	1 914	1 420	1 420	1 420	3 334	3 334	3 334
Utbytte	800	800		3 672	1 099	842	4 472	1 899	842
Sum	2 714	2 714	1 914	5 092	2 519	2 262	7 806	5 233	4 176

Kommunens finansinntekter består i hovedsak av:

- renteinntekter på langsiktig utlån - budsjetteres i hht avtaler
- utbytte fra Trønderenergi AS og Fosenkraft AS - budsjetteres med samme beløp som for regnskap 2017.
- renteinntekter fra utlån (startlån)
- renteinntekter på kommunens kortsiktige likviditet, f.eks ubrukte lånemidler.

4.6 Budsjett 2019 – utfordringer:

På grunn av økning i lån og prognosert rentenivå vil netto finansutgifter øke med kr 9,2 mill fra B2018 til B2019, og øker videre med 3,0 mill i 2020. Dette er utgifter som må dekkes inn over driftsbudsjettet.

En del av låneopptakene gjelder investeringer innen VAR-sektoren, slik at for B2019 er overføringer fra VAR-sektoren (kalkulatorisk rente og avskrivning) økt med kr 5,1 mill.

Økt folketall og endring i demografi gir kommunen økte overføringer, og det legges til grunn at realveksten i 2019 må gå til dekning av økte renter og avdrag.

4.7 Oppsummering av forutsetninger for budsjettet:

- Kommunal deflator for 2019 er satt til 2,8 % – denne fastsettes endelig ifm stortingets vedtak om statsbudsjettet.
- Statsbudsjettet er lagt til grunn for anslag på frie inntekter for 2019.
 - Skatt og rammetilskudd er hentet fra KS sin økonomimodell
 - Sum frie inntekter B2019 øker med 3,6 % fra B2018 – slik at det ligger inne en realvekst i frie inntekter.
- Arbeidsgiveravgiften er på 10,6 %.
- Pensjonsutgifter settes til 16,5 % for KLP (uforandret) og 12,5 for SPK – (uforandret).
- Renteutgifter er budsjetter ut i fra Kommunalbankens prognoser og inngåtte rentebytteavtaler. Renteutgifter øker i planperioden på grunn av nye låneopptak og prognosert økning i rentenivået (NIBOR). Det er lagt inn i budsjettet at en del av lånemassen endres til sertifikatlån med lavere margin enn kommunalbanken.
- Deler av økte renter og avdrag finansieres over VAR-sektoren da det gjennomføres store investeringer innenfor denne sektoren.

5 BUDSJETTETS TALLDEL

5.1 Driftsbudsjettet 1A og 1B

Skjema 1A	Regnskap	Budsjett	Budsjett
(tall i hele tusen)	2017	2018	2019
Rammetilskudd og innt. utjevning	-155 945	-165 000	-166 600
Skatt på formue og inntekt	-131 001	-128 000	-137 000
Skjønnstilskudd	-1 500	-1 500	
Andre overføringer	-3 780	-3 780	-3 780
andre generelle statstilskudd	-1 134	-1 500	-1 150
Sum frie disponible inntekter	-293 361	-299 780	-308 530
Renteinntekter og utbytte	-8 159	-6 000	-6 800
Renteutgifter og andre finansutgifter	16 727	19 500	22 500
Avdrag på lån	19 500	19 000	26 000
Netto finansinntekter og utgifter	28 068	32 500	41 700
Bruk av tidligere års mindreforbruk	-6 218	0	
Til ubundne avsetninger	8 393	0	
Til bundne avsetninger	188	0	
Bruk av ubundne avsetninger	-1 000	-2 055	-1 750
Bruk av bundne avsetninger	0	0	
Inndecking av tidligere års merforbruk	0	0	
Netto avsetninger	1 363	-2 055	-1 750
overføring til investeringsregnskapet	0	0	
Sum til fordeling drift	-263 930	-269 335	-268 580
Sum fordelt til drift i 1B	253 504	269 335	268 580
Regnskapsmessig mindreforbruk	-10 426	0	0

Noter til budsjettskjema 1A - rammer til fordeling drift:

1. Rammetilskudd og skatteinngang i perioden er lagt inn i hht kommuneproposisjonen for 2019 justert for kommunal deflator på 2,8 %.
2. Andre overføringer på kr 3 780' gjelder årlige overføringer fra Fylkeskommunen vedrørende bruforbindelse Storfosna.
3. Andre generelle statstilskudd gjelder rentekompensasjon på skoler og omsorgsboliger.
4. Renteinntekter og utbytte på til sammen kr 6 800' består av følgende faktorer:
 - Utbytte Trønderenergi 1 100'
 - Utbytte Fosenkraft 800'
 - Renter Trønderenergi (obligasjon) 1 400'
 - Renter Fosenkraft (ansvarlig lån) 1 900'
 - Renter på startlån og bankinnskudd 1 600'
5. Renteutgifter og avdragsutgifter økes i 2019 og videre i planperioden på grunn av økning i langsiktig gjeld og prognosert økning i rentenivået.

Skjema 1B	Regnskap	Budsjett	Budsjett
(tall i hele tusen)	2017	2018	2019
Politisk styring og administrasjon	5 203	4 835	5 330
Politisk styring	4 981	4 785	5 005
Stortings /kommunevalg	222	50	325
Administrasjon og tilskudd	32 877	35 520	33 825
Rådmannskontor	3 876	3 595	4 395
Planleggings- og prosjektrussurser	1 500	1 500	0
Regionsentertilskudd		2 000	0
Personal og tillitsvalgte	2 677	2 600	2 650
Fellestjenester	5 660	6 300	6 105
IKT tjenesten	3 008	2 835	3 220
Økonomitjenesten	3 641	3 810	3 660
Tilskudd og næringsutvikling	4 026	4 070	4 485
Kirkelig fellesråd	3 200	3 380	3 515
Ørland kultursenter KF	5 290	5 430	5 795
Eiendom og teknisk	26 284	26 610	29 295
Eiendomsforvaltning	16 831	18 380	20 450
Plan og oppmåling	1 369	1 350	2 250
Landbrukskontor	2 529	2 765	2 575
Brann og beredskap	3 920	4 115	4 020
Ørland lufthavn	1 635	0	0
Oppvekst	110 477	116 310	117 460
Fellesutgifter	10 038	10 685	11 525
Skoler	48 707	49 700	49 225
Fellesutgifter barnehage	3 858	5 565	7 190
Private barnehager	13 750	13 650	13 650
Kommunale barnehager	20 582	22 550	21 920
Barnevern	13 542	14 160	13 950
Helse og velferd	85 732	90 260	91 970
Fellesutgifter	3 692	3 770	3 990
Helse og familie	22 650	25 405	25 205
Institusjonstjeneste	21 661	23 725	24 390
Hjemmetjenesten	21 258	21 040	22 080
Oppfølgingstjenesten	10 873	10 385	13 050
Nav og sosialtjenesten	5 597	5 935	5 585
Flyktningetjenesten			-2 330
SUM netto alle ansvar	260 573	273 535	277 880
Finansposter	-7 069	-4 200	-9 300
Kalkulatoriske renter VAR	-1 764	-1 200	-3 800
Avskrivning VAR	-2 987	-3 000	-5 500
Premieavvik og forsikring	-2 318	0	
Sum til fordeling	253 504	269 335	268 580

5.2 Investeringsbudsjettet – skjema 2A og 2B

Skjema 2A	Budsjett	Budsjett
Finansieringsbehov og finansiering	2018	2019
Investering i anleggsmidler	105 235	69 400
Utlån og forskuttering	5 000	5 000
Avdrag på lån	2 500	2 500
Kjøp av aksjer og andeler	1 060	1 060
Dekking av tidligere års udekket		
Avsetninger til ubundne investeringsfond		
Årets finansieringsbehov	113 795	77 960
Finansiert slik:		
Bruk av lån - andre investeringer	22 885	38 050
Bruk av lån VA-anlegg	75 700	24 850
Bruk av lån utlån startlån	5 000	5 000
Inntekter fra salg av tomter	6 650	6 500
Tilskudd nytt helsebygg		
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	2 500	2 500
Overført fra driftsregnskapet		
Bruk av ubundne investeringsfond	1 060	1 060
Sum finansiering	113 795	77 960
Udekket/udisponert	0	0

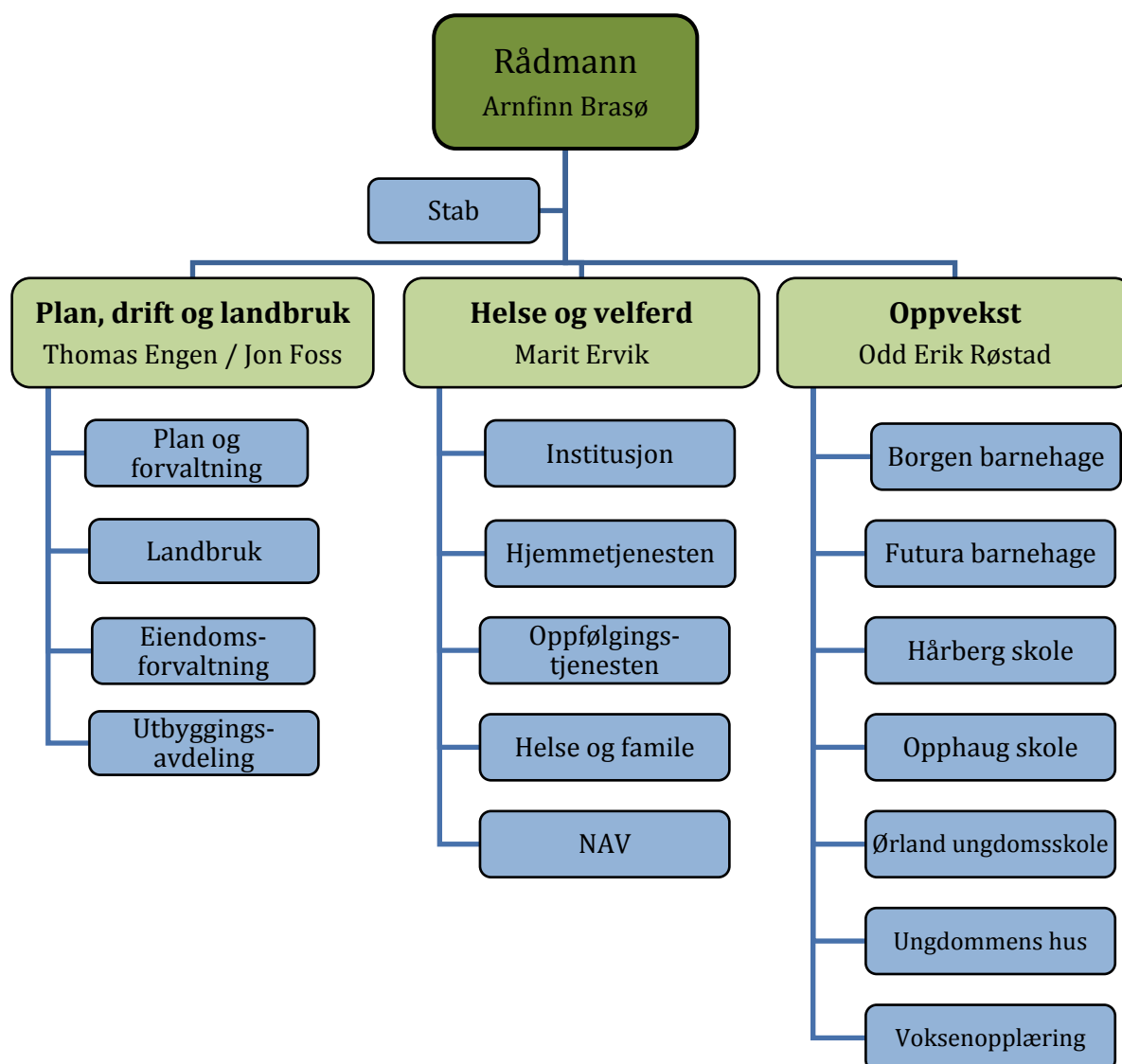
Kommentarer til investeringsbudsjettet:

1. Utlån på kr 5,0 mill gjelder startlån som finansieres med egne låneopptak i Husbanken.
2. Avdrag på lån og mottatte avdrag på lån på kr 2,5 mill gjelder avdrag knyttet til innlån og utlån på startlån. Renteinntekter og renteutgifter knyttet til startlån føres i driftsbudsjettet.
3. Kjøp av aksjer på kr 1.060' gjelder årlig egenkapitalinnskudd i KLP. Dette kan ikke lånefinansieres og må finansieres med bruk av ubundne investeringsfond.
4. Salg av tomter varierer fra år til år. Det budsjetteres med kr 6.500 mill i salgsinntekter i 2019.
5. Vedrørende finansiering av nytt helsebygg-ØMS:
Det vises til PS 94/2018 Nytt helsebygg og nye kommunale boliger i Ørland kommune og PS 88/2017 Ørland kommune – Budsjett 2018 med økonomiplan 2019-2021.
Det er satt av kr 1.000' i 2018 for å gjennomføre forprosjekt for nytt helsebygg, og det foreslås i økonomi- og handlingsplanen at det settes av kr 1.000' til videre prosjektering i 2019. Det er viktig med konsept over retninger før forslag, og nødvendig tid til god involvering av brukere av nytt helsebygg før bygging. Det anslås her oppstart av byggeprosessen i 2020 og at nytt helsebygg kan ferdigstilles i 2021.
6. Investering i ny brannstasjon er tatt inn med kr 30,0 mill i låneopptak for 2019.
7. Utgifter i skjema 2B er netto utgifter etter fradrag for mva kompensasjon.

Skjema 2B		Budsjett	Budsjett
Nr.	Prosjekter	2018	2019
1	IKT, digitalisering og teknologiske løsninger	2 500	2 500
2	Utgifter til markedsføring og salg av eiendom	750	750
3	Tiltak Futura barnehage		1 300
4	Tiltak Opphaug skole		1 200
5	Tiltak Ørland ungdomsskole		1 305
6	Tiltak sykehjemmet ØMS		1 505
7	Tiltak aktivitetssentret ØMS		175
8	Tiltak Ørlandshallen		150
9	Tiltak Kultursentret		100
10	Tiltak Rådhuset		265
11	Tiltak Austrått gård		1 100
12	Tiltak Ørland kirke		400
13	Tiltak kommunale veier		1 500
14	Klargjøring ØSA i forhold til beredskap		1 000
15	Nytt læremiddelutstyr	700	300
16	Småhus - boligsosial plan	1 000	
17	Boenheter - boligsosial plan	2 500	
18	Rehabilitering kommunale bygg	11 755	
19	ØMS - nytt helsebygg	1 000	1 000
20	Ny brannstasjon	500	30 000
21	Ørland kirke	150	
22	Tartandekke Ørland Stadion	500	
23	Utskifting gatelysarmaturer	1 000	
24	Reasfaltering kommunale veier	500	
25	Forprosjekt nytt havneanlegg	1 200	
26	Fendring kai søndre molo Brekstad	500	
27	Parkanlegg - plenklippere	650	
28	Fornyelse kommunale lekeplasser	250	
29	Ørland kultursenter	500	
30	Lysanlegg Gryta idrettsanlegg	750	
31	Ørlandshallen - omgjøring til basishall	2 680	
32	Mulighetsstudie - Meieriet	150	
33	VA-anlegg		
34	BFV - utred. reservevann og behandlingsanlegg	200	100
35	BFV - ny overføringsledning Ørland	35 000	11 500
36	BFV - Framlegging fiber vannbehandlingsanlegg		1 250
37	Pumpestasjon - ny hovedvannledning	7 000	
38	Høydebasseng	15 000	
39	Ombygging vei - høydebasseng	1 000	
40	Ledningstrase - Lerbern	5 500	
41	Oppgradering gamle vannledninger	5 000	5 000
42	Rehabilitering VA-ledninger Brekstad	5 000	5 000
43	Oppgradering silanlegg Hovdetåa	1 500	1 500
44	Oppgradering overløp pumpestasjoner	500	500
	Sum	105 235	69 400

- Det vises i tillegg til eget notat om investeringer som er vedlagt saken.

6 ORGANISASJON OG MEDARBEIDERE

Kommunens arbeidsgiverpolitikk

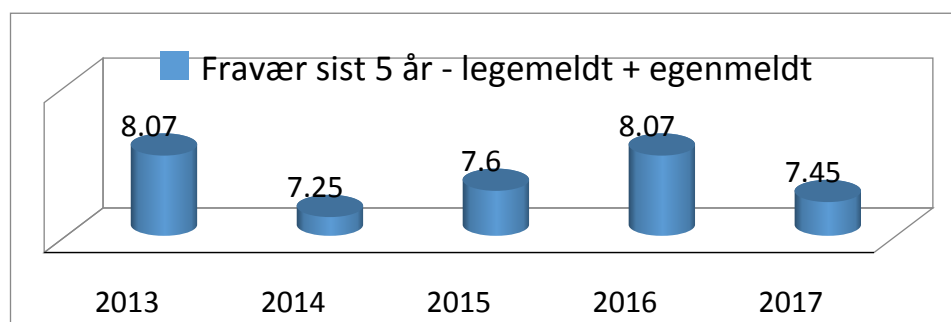
August 2013 vedtok kommunestyret en overordnet arbeidsgiverpolitikk etter bestilling fra kommunens administrasjonsutvalg. Arbeidsgiverpolitikken er kommunens livsfasepolitikk og utgjør kommunens samlede personalpolitikk.

Det ble i 2017 startet en prosess med revidering av overordnede arbeidsgiverpolitikk. Prosessen er stoppet ettersom det nå må utarbeides en overordnet arbeidsgiverpolitikk for Nye Ørland kommune. I denne prosessen må vi engasjere våre nye folkevalgte, ny administrativ ledelse og nye tillitsvalgte. Prosessen med dette strategidokumentet vil derfor igangsettes tidligst høsten 2019. Fram mot kommunesammenslåingen må vi prioritere arbeidet med å få utarbeidet og vedtatt div. personalpolitiske retningslinjer som må være klar til 01.01.2020. Det dreier seg bl.a. om permisjonsreglement, retningslinjer for sykefraværsoppfølging, arbeidsreglement, m.m.

Sykefravær

Ørland kommune har som målsetting i henhold til IA- avtalen om å få legemeldt sykefravær ned på 5,7 %. I 2017 var det legemeldte fraværet på 6,08 %. Det samlede fraværet (legemeldt og egenmeldt) utgjorde 7,45 % i 2017. Det er en nedgang fra 2016. Fraværet til og med 3. kvartal 2018 er på 7,84 % mot 7,74 % på samme tid i 2017.

I 2017 ble ressursgruppe for Nærværs- og sykefraværarbeidet etablert. I ressursgruppa er det representanter fra NAV arbeidslivssenter, NAV Ørland, bedriftshelsetjenesten, Hovedverneombud, Hovedtillitsvalgt, enhetsledergruppa og personalsjef. Ressursgruppa har i 2018 vært ansvarlig for flere tiltak for å sette fokus på sykefraværarbeidet. Av tiltak kan nevnes; kompetansetiltak gjennom 8 samlinger for ledere og tillitsvalgte. Utprøving av gruppetiltaket «Sammen blir vi friskere», endring av sykefravær rutiner og verktøy for dialog med leder før ansatt går til lege.

Lærlingeordningen

Pr. 01.10.18 har vi totalt 9 lærlinger i arbeid, mot 8. på samme tid i fjor. Måltallet er 2 lærlinger pr. 1000 innbyggere – dvs. totalt 10 lærlinger. Lærlingene er fordelt på følgende fag:

- 1 lærlinger helsefagarbeider
- 4 lærlinger barne- og ungdomsarbeider
- 1 driftsoperatør kommunale bygg
- 1 kokk
- 1 IKT driftsfaget
- 1 anleggsfaget (nytt fag for kommunen)

Med nok kvalifiserte søkere ville vi i år nådd måltallet. Vi kunne tatt inn flere fagarbeidere i helsearbeiderfaget og i renholds-faget.

Deltidsansatte

43 % av de ansatte arbeider i deltidsstillinger. Med deltidsstilling menes stilling som er under 100 %. Av de 196 ansatte med stilling under 100 % stilling, arbeider ca. 2/3 i helse og velferd.

Noe av dette er frivillig deltid – bl.a. pga. gradert pensjon, ønske om mer tid til familie, arbeid i kombinasjon med utdanning, o.l. Vi har ikke kartlagt hvor mange av deltidsstillingene som er ufrivillig deltid. Gjennomsnittlig stillingsprosent hos våre kvinner er 79 % stilling

Rekuttering

En lønn å leve av (les stillingsstørrelse), forutsigbare arbeidsplaner og en forutsigbar lønn er viktige faktorer skal vi klare å beholde og rekruttere ansatte. Det er i tidsbegrensede engasjement og i de minste deltidsstillingen vi først merker mangelen på fagfolk.

Vi har også erfart få søkere på utlyste stillinger på enhetsledernivå. For øvrig har vi gjennomgående god søkermasse på utlyste stillinger.

7 ADMINISTRASJON OG TILSKUDD:

Kommentarer til økonomi:

- Rådmannskontoret øker med utgifter til kommunikasjon som tidligere har blitt finansiert med utviklingsmidler. Kommunal egenandel på kr 700.000 til forsvarskoordinator ligger inne i budsjettet til rådmannskontoret.
- Planleggings og prosjekttressurser finansiert med skjønnsmidler tas bort.
- Regionsentertilskuddet legges i sin helhet inn i driften.
- Fellestjenester og økonomitjenesten reduseres med stillinger som holdes vakant deler av året.
- IKT-tjenesten øker med utgifter til lisenser.

Tilskudd og næringsuavikling	B2017	B2018	B2019
Regionrådet	730 000	750 000	730 000
Digitaliseringsrådgivere			390 000
Orkdalsregion		70 000	70 000
Sava	600 000	630 000	630 000
Fosen Helse IKS	725 000	665 000	670 000
Fosen helsekompetanse	155 000	160 000	165 000
Skulptur	70 000	70 000	70 000
Utviklingsmidler kulturforetaket	200 000	200 000	200 000
Næringsalliansen	250 000	250 000	250 000
Kystnorge AS	275 000		
Næringsarbeid - 100 % stilling	1 220 000	1 025 000	1 040 000
Næringsforeningen	250 000	250 000	270 000
Sum tilskudd	4 475 000	4 070 000	4 485 000

Følgende dekkes av RDA-midler

- Næringsalliansen	250 000
- Kystnorge	275 000
SUM RDA-midler	525 000

Kirkelig fellesråd – totalt budsjett 3 515 000,-.

- Budsjettet driftstilskudd som overføres til Kirkelig fellesråd er på kr 2.900.000, samt kr 60.000 i tilskudd til kirker og trossamfunn.
- I tillegg belastes budsjettet for kirkelig fellesråd med interne kommunale utgifter med til sammen kr 155.000. Dette gjelder utgifter til telefoni, sentralbord, IKT osv.
- Budsjettet er økt til kr 395.000 til husleie i toppetasje på Libra.

Ørland Kultursenter KF - Regionalt kulturhus

- Ørland Kultursenter KF får overføringer til drift fra Ørland kommune på kr 5 795 000. Ansvar for ungdommens hus er overført til kultursenteret og dette medfører en realvekst på kr 208.000, samt økning med kommunal deflator på 2,8 %.
- Det er i tillegg budsjettet med egne utviklingsmidler på kr 200.000, som disponeres av kultursenteret.
- Ørland kommune har alle utgifter knyttet til drift av lokaler, renhold, oppvarming, vaktmester, IKT, personal, lønn/regnskapsføring og revisjon.
- Det er ikke funnet rom for å legge inn økte overføringer til kultursenteret med økte stillinger.

Uthaugsgården

- Støtte til Uthaugsgården er lagt inn med kr 360.000 i forslag til budsjett 2019.

8 EIENDOM OG TEKNISK

Tjenesteområdet plan, drift og landbruk er et vidtspennende område som ivaretar kommunens oppgaver og ansvar for tjenestene innenfor byggesaksbehandling, arealforvaltning, kart og oppmåling, miljø, drift og vedlikehold av alle kommunes bygg og anlegg med forsikringsverdi på godt over 1 milliard kroner, samt oppgaver tillagt landbrukskontoret - hvor forvaltning av lover og forskrifter knyttet til landbruk, skog og utmark sammen med håndtering av økonomiske virkemidler overfor landbruksnæringen på ca 100 millioner kroner, - utgjør den største delen av kontorets arbeidsområde.

Driftsbudsjett	R2016	R2017	B2018	B2019
Eiendomsforvaltning	14 823	16 831	18 380	20 450
Plan og oppmåling	971	1 369	1 350	2 250
Landbrukskontor	2 074	2 529	2 765	2 575
Brann og beredskap	3 692	3 920	4 115	4 020
Ørland lufthavn		1 635	0	0
Sum tekniske tjenester	21 560	26 284	26 610	29 295

Driftsbudsjett inneholder følgende endringer:

- Drift hele året Ørland Spb Arena (budsjett 2018 forutsatte drift i 6 mnd) kr 900.000
- Økning bemanning renhold Ørland Spb Arena 0,5 årsverk kr 300.000
- Redusert vedlikehold bygg reduseres med 500' til kr 2.100' kr - 500.00
- En stilling på plan og oppmåling har tidligere blitt finansiert med utviklingsmidler – slik at budsjettet er økt opp med kr 800.000 for å opprettholde dagens stillinger.
- Landbrukskontoret holder 1,2 stilling vakant. Utgifter som skal deles med Bjugn er da på kr 3.600.000 og Ørland sin andel er lagt inn med 1.800.000. Ørland har i tillegg utgifter til 50 % stilling som jobber med rød støysone og utgifter til kontor som skal dekkes av vertskommunen.

Ørland lufthavn

Det er i statsbudsjettet for 2019 lagt inn statlig støtte til drift av Ørland lufthavn. Budsjettet drift av lufthavna viser at det er behov for ett årlig driftstilskudd på kr 3.500.000 for å dekke inn direkte kostnader på lufthavna. I tillegg er det utgifter på lufthavna på drift av uteområder, indirekte kostnader og finanskostnader som ikke er tatt med i budsjettet for Ørland lufthavn. Pr i dag gis det et årlig tilskudd på kr 2,0 mill, og det forutsettes at det arbeides politisk for å sikre at alle utgifter med lufthavna finansieres med eksterne tilskudd.

8.1 Eiendomsforvaltning

Eiendomsforvaltningen har ansvaret for forvaltning, drift og vedlikehold av alle kommunens bygninger, samt renhold i bygninger med kommunal virksomhet.

Eiendomsforvaltningen arbeider aktivt med å effektivisere renholds- og driftstjenester uten å redusere kvalitetsnivået. God styring av kostnader, kvalitet og framdrift av bygge- og vedlikeholdsprosjektene tillegges stor vekt. Et fagmessig vedlikehold er avgjørende for å bevare kommunens verdier, og forlenge byggenes levetid. Godt vedlikehold bidrar også til å redusere den miljøbelastningen byggene medfører.

Etter at nybygget til Brekstad barneskole og utvidelse/restaurering av Borgen barnehag sto ferdig holder kommunens bygningsmasse i forhold til oppvekstsektoren med unntak av enkelte bygg ved Opphaug skole en meget høy teknisk standard. Det samme kan også sies om kommunens to store idrettsbygg Ørland Sprebank Arena og Ørlandshallen med svømmehallen. Det samme kan nok ikke sies om bygningsmassen knyttet til helse og omsorg, da med unntak av Ørland kommune – budsjett 2019

fløyene som ble tatt i bruk i 2002 og 2013. Særlig administrasjonsfløyen og den eldste delen av sykehjemmet har etter hvert et akutt behov for oppgradering.

UTFORDRINGER

- Sikre at det framtidig avsettes tilstrekkelig med vedlikeholdsmidler for verdibevaring av kommunale bygg og anlegg
- Rekruttere gode medarbeidere med kompetanse for drift av kommunale bygg i et arbeidsmarked preget av meget stor aktivitet

MÅL

- Alle kommunale bygg og anlegg skal til enhver tid tilfredsstille gjeldende lover og forskrifter
- Det skal arbeides aktivt for å redusere energibruken på det enkelte bygg

8.2 Kommunalteknikk

Vannforsyning

Kommunen er inne i en fase som innebærer en kraftig oppgradering av kommunens vannforsyningsanlegg. Pågående arbeider knyttet til ny hovedvannledning fra behandlingsanlegget på Barset og nytt høydebasseng forutsettes ferdigstilt i løpet av 2019.

UTFORDRINGER

- Å sikre tilstrekkelig og stabil vannforsyning til kommunens innbyggere og næringsliv.

MÅL

- Sørge for at kommunens leveringskapasitet når det gjelder vannforsyning til en hver tid er tilpasset behovet.

Avløp

Deler av kommunes ledningsnett består av fellesledninger for spillvann og overvann, noe som fører til at en må kjøre store mengder overvann gjennom kommunens renseanlegg. Dagens silanlegg anlegg på Hovdetåa av en slik type at det ikke tilfredstiller gjeldende rensekrav.

UTFORDRINGER

- Kommunens silanlegg på Hovdetåa trenger en oppgradering for å tilfredsstille dagens rensekrav. For å kunne takle den forventede befolkningsveksten trenges på sikt en større utvidelse av renseanlegget.

MÅL

- Sørge for at kommunens har anlegg med en kapasitet og av en slik type at de tilfredstiller gjeldende behov og krav til rensing.

Vei og trafikkanlegg

Så godt som samtlige kommunale veier har fast dekke.

De fleste veistrekningene i de tettbygde områdene av kommunen har gatebelysning.

UTFORDRINGER

- Mange av de strekningene som har gatelys har gamle anlegg som både er dyre i drift og krever mye vedlikehold.

MÅL

- Det overordnede målet når det gjelder gatebelysningen er å få byttet ut dagens gamle gatebelysning med ledbelysning innen en periode på 2-3 år.

Grøntanlegg

Kommunen har i overkant av 250 da med grøntarealer som skal holdes i regelmessig hevd.

UTFORDRINGER

- Det å rekruttere engasjerte medarbeidere til sesongarbeid som en her er avhengig av for å

MÅL

- Hovedmålet er å opprettholde dagens gode standard på kommunens grøntanlegg, også i de kommende årene.

Kaianlegg

Ny flyteterminal for hurtigbåtene er kommet på plass i løpet 2017.

Kommunen har overtatt eierskapet til Brekstad havn med tilhørende moloanlegg fra Kystverket i løpet av 2017.

UTFORDRINGER

- Som en følge av at fergeleiet på Brekstad flyttes til østsiden av dagens kaianlegg og at sørsiden skal brukes som liggeplass for ferge nr 2, vil vi i realiteten stå uten kommunalt kaianlegg for å kunne håndtere gods og varetransport i fremtiden.

MÅL

Vi må starte arbeidet med å få utredet plassering av et nytt havneanlegg med tilhørende fasiliteter, slik at vi i løpet av 2018 har konkrete planer både når det gjelder plassering, finansiering og drift av en ny havneterminal.

8.3 Plan- og bygningstjenester, oppmåling og miljø

Tjenesteområdet gjennomfører oppgaver i henhold til Plan- og bygningsloven, kulturminneloven, forurensingsloven, matrikkelloven, eierseksjonsloven, stedsnavneloven, geodataloven, samt tilhørende forskrifter. Avdelingen gjennomfører både oppgaver som er gebyrpliktig og oppgaver der det ikke kan ilegges gebyr. Blant oppgavene til avdelingen er utarbeidelse av overordnede arealplaner, behandle private reguleringsplaner, behandle dispensasjonssaker, behandle av byggesøknader, forberedelse av klagesaker, tilsyn etter plan- og bygningsloven, oppfølging av ulovlige byggetiltak, deling av eiendom, eierseksjonering, arbeid med utslippstillatelser, rådgivning og veiledning til publikum, tildeling av adresse, ajourhold av kart, drift av digitale kart- og planverktøy, arbeidet med vanndirektivet, oppfølging miljøoppfølgingsplan for kampflybasen, oppfølging av oljetanker, oppfølging av olje- og fettavskiller, følge opp kommunens egne avløpsanlegg, tilsyn i henhold til forurensingsloven, samt oppfølging og opprydding av spredte avløpsanlegg.

STATUS

Ørland har vært i, og er fortsatt inne i, en periode med mange oppgaver knyttet til arealplanlegging etter vedtaket om etablering av den nye kampflybasen. Siden 2013 har kommunen fått tilskudd fra KMD og Fylkesmannen til planlegging og utvikling. Aktivitetsnivået har i hele perioden vært stort og det vil være stor aktivitet fremover. Tilskuddet fra KMD og Fylkesmannen har gradvis vært redusert de siste årene. Dette har frem til nå vært kompensert med økte antall gebyrer og effektivisering internt i avdelingen. Avdelingen har utfordringer med å løse sine oppgaver innefor gjeldende budsjett.

I 2019 er tilskuddet fra KMD og Fylkesmannen ytterligere redusert med 800 000 kr. Dette vil ikke avdelingen kunne håndtere uten at kommunen i sitt budsjett kompenserer for dette bortfallet. I budsjett for 2019 er det derfor lagt inn en økning av budsjettet for avdelingen. Alternativet er stopp i planarbeid, arbeid marin verneplan og samferdsel, veiledning og lang saksbehandling for blant annet dispensasjon og byggesaker.

UTFORDRINGER

- Presset på tjenesteområdet er stort med økning i antall saker og økt sakskompleks for hver sak. Samtidig er regelverket endret slik at noen av de enkleste sakene ikke lenger er søknadspliktige, men det er behov for en høyere grad av veiledning.
- Gebyr kan finansiere bare deler av avdelingens økte aktivitetsnivå. Den generelle finansieringen til planlegging og utvikling fra KMD og Fylkesmannen har vært redusert over flere år og fjernes helt fra 2019. Den siste reduksjonen er foreslått kompensert med økt budsjett fra kommunen.
- Digitalisering av saksbehandling er i dag bare delvis utnyttet. For å kunne utnytte de mulighetene som kommer, krever dette at det settes av ressurser til innføring av nye systemer og det må gjøres endringer i arbeidsmetoder som setter nye krav til organisasjonen.

MÅL

- Planlegge en attraktiv og bærekraftig kommune med å utnytte og tar vare på kommunens spesielle verdier samtidig som en tilbyr varierte bolig-, næring-, og friluftsområder
- Samordne og gjøre avveininger mellom forskjellig faginteresser som kulturminner, naturmiljø, forsvar, landbruk, og areal og transportplanlegging.
- Gjennomføre en god og effektiv saksbehandling innenfor lovverkene avdelingen er satt til å forvalte.
- Legge til rette for god service, veiledning og informasjon til innbyggere.

8.4 Landbruk

Landbrukskontoret forvalter lovverk og forskrifter i tilknytning til landbruk, skog og utmark på ca 750 landbrukseiendommene i Ørland og Bjugn kommune. I tillegg forvaltes økonomiske virkemidler på i underkant av 100 millioner kroner, for omlag 250 aktive foretak.

Forvaltningsoppgavene omfatter veiledning og informasjon, søknadshåndtering og kontroll med rapportering. Kontoret har saks- og tilretteleggingsfunksjon for 2 politiske utvalg, Felles landbruksnemd for Ørland og Bjugn og Koordineringsutvalget. Landbrukskontoret har en viktig funksjon innen landbruks- og bygdeutviklingsarbeidet og skal følge opp gjeldende landbruksplan for begge kommunene.

Driften og finansieringen av det felleskommunale landbrukskontoret er regulert gjennom «Samarbeidsavtalen om felles landbruksforvaltning for Bjugn og Ørland kommuner» fra 2008. Landbrukskontoret har tilhold i Landbrukets hus i Meierigården og har felles åpningstid med Servicetorget på rådhuset.

STATUS

Landbrukskontoret har i dag en fagstab på 5,84 årsverk, fordelt på 7 personer. Arbeidsmengden er økende. Fylkesmannen har overført utbetaling av sykelønnsrefusjon til kommunene og flere ordninger vil bli overført ved årsskifte, blant annet dreneringstilskudd og SMIL-ordningen. I tillegg har Austrått fra 2019 statusen Utvalgt Kulturlandskap som 1 av 41 områder i Norge. Tarva har denne statusen fra før. Landbrukskontoret har koordineringsansvar og får overført hovedansvaret fra Fylkesmannen i 2020. Kontoret har fått et økende antall saker fra Mattilsynet som gjelder dyrevelferd og brudd på blant annet dyrevernloven. Dette medfører arbeidskrevende saksbehandling og gir økt saksbehandlingstid. Mye er fremdeles uavklart i forhold til landbruk i rød støysone. Landbrukskontoret er bekymret for situasjonen og forventer snarlige avklaringer for brukene.

Landbrukskontoret deltar i regionprosjektet «DYRK Fosen» som har fokus på satsinger innen grønt og bær, lokalmat og turisme samt grovforbasert husdyrproduksjon. Rekruttering, om dømmebygging og kompetanse står også sentralt.

Bjugn kommune har de siste årene lagt til grunn 4 stillinger til felles landbruksforvaltning mellom kommunene. Det har de også gjort for 2019. I fremlagt budsjett legges det til grunn følgende:

Felles landbruksforvaltning(fordeles på begge kommuner):	4,14
Utfordringer i Ørland (Dekkes av Ørland kommune):	0,5
Redusert antall stillinger i forhold til i dag:	1,2

UTFORDRINGER

- Kontoret gjennomfører ikke alle pålagte oppgaver per i dag og har begrenset kapasitet til blant annet utviklingsarbeid og oppfølging av landbruksplan
- Relativ lang saksbehandlingstid på enkelte områder
- Redusert budsjett i 2019 vil medføre redusert bemanning med 1,2 årsverk (- 22%). Avdelinga vil nedprioritere arbeidsoppgaver, redusere innsats på enkelte områder, avvikle noen tjenester og redusere åpningstida på kontoret for å imøtekomme denne reduksjonen. Dette vil blant annet medføre redusert næringsarbeid med påfølgende reduserte aktiviteter og inntekter til kommunen.

MÅL

- Gjennomføre alle lovpålagte oppgaver på en rasjonell og forsvarlig måte.
- Redusere saksbehandlingstiden.

9 OPPVEKST

Oppvekstsektoren i Ørland har ansvar for barnehage, grunnskole, skolefritidsordning (SFO), voksenopplæring på grunnskolens område og språk og samfunnsopplæring (Voksenopplæringen).

Oppvekstmiljøet omhandler kvaliteter i omgivelsene barn og unge lever og vokser opp under. Et godt oppvekstmiljø skal gi barn, unge og deres foreldre en opplevelse av inkludering og likeverd. I Ørland kommune settes barna og elevene i sentrum når strategier velges for kommunens arbeid på oppvekstområdet. Inkludering handler om målrettet innsats for å trygge det psykososiale miljøet og forebygge og håndtere krenkelser. Alle barn og unge skal oppleve å høre til i et fellesskap med opplevelser av mestring og inkludering. Barn og unge skal oppleve tydelige forventninger i barnehage og grunnskole, men de skal møtes med tillit og respekt uavhengig av sosial bakgrunn, etnisk, religiøs eller språklig tilhørighet.

Barnehagen og skolen må gi barn og unge den dannelsen og utdannelsen de trenger for å mestre framtiden. Her skal de få formidlet og ta del i de grunnleggende verdiene samfunnet vårt er tuftet på. I barnehage og skole skal alle få sjansen til å bli den beste versjonen av seg selv. En god barnehage og en god skole har høye ambisjoner for hvert enkelt barn – uansett. Gode barnehager og skoler klarer å løfte alle og har gode rutiner og opplegg for å fange opp de som sliter slik at alle får den støtten de trenger til å lære å lese, skrive og regne. I tillegg jobbes det systematisk med utviklingen av gode læringsmiljø i barnehage og skole. Barnehagene og skolene i Ørland skal gjennom hele opplæringsløpet ha et tydelig fokus på arbeid med relasjoner, inkludering og trivsel og motvirke alle former for utestenging, diskriminering og mobbing. En god barnehage og en god skole danner og utdanner, jevner ut sosiale forskjeller og gir like muligheter uavhengig av hvor man vokser opp.

I Ørland kommune sitt arbeid med å møte fremtidens utfordringer skal det være et særlig fokus på tidlig innsats og god samhandling mellom alle som kan bidra til å skape et godt oppvekstmiljø for barna. Tidlig innsats handler om å legge til rette for gode læringsprosesser på et tidlig tidspunkt, og det forutsetter godt samarbeid og god samhandling mellom barnehage, skole, sfo, hjelpeinstanser og barnas foreldre.

En god oppvekst og like muligheter til utdanning, er avhengig av at man ser helheten og sammenhengen i tjenesteområder rettet mot barn og unge. Slik vil vi oppnå at alle barn og unge i Ørland får det samme utgangspunktet for å lykkes i barne- ungdoms- og voksenlivet.

MÅL:

- Ørland kommune tilbyr et helhetlig lærings- og oppvekstmiljø der **alle** får så godt utbytte av den ordinære opplæringen at de har forutsetninger for å mestre og gjennomføre videregående opplæring.
- Barn og ungdom har en hverdag i barnehage og skole som preges av vennskap, gode opplevelser og høye forventninger til læring.
- Kvalitetsarbeidet på eiernivå preges av god dialog og samhandling mellom barnehage-/skoleeier, administrasjonen og enhetene.
- Ledere og ansatte arbeider med utvikling av gode relasjoner mellom menneskene i barnehagen/skolen med mål om vekst og utvikling for den enkelte og i organisasjonen som helhet.
- Det arbeides med helhetlig organisasjonsutvikling og vedvarende kvalitetsarbeid for å utvikle kvaliteten på tjenestene i sektoren.
- Barnehager og skoler fremstår som profesjonelle aktører der valg begrunnes i kunnskapsbasert praksis, forskning, lovkrav og styrende dokumenter.

- Barnehage og grunnskole er helsefremmende institusjoner med gode læreprosesser der tverrfaglig forebyggende arbeid bidrar til et godt oppvekstmiljø og fremmer barns fysiske og psykiske helse.
- Det er god samhandlingen mellom heimen og barnehagen/skolen, og foreldrerollen og foreldrenes betydning for barn og elevers mulighet for en best mulig gjennomføring av læringsløpet er tydeliggjort.

DRIFTSBUDSJETT – OG FORUTSETNINGER FOR BUDSJETTRAMME 2019:

	R2015	R2016	R2017	B2018	B2019
Fellesutgifter oppvekst	8 918	9 883	10 038	10 685	11 525
Barnevern	13 616	15 859	13 542	14 160	13 950
Grunnskoler	44 672	45 423	48 707	49 700	49 225
Fellesutgifter barnehage	3 284	3 502	3 858	5 565	7 190
Private barnehager	11 245	11 138	13 750	13 650	13 650
Kommunale barnehager	17 668	19 683	20 582	22 550	21 920
Sum oppvekst	99 405	105 731	110 477	116 310	117 460

Fellesutgifter oppvekst:

- Kostnader for fosterheimlasserte øker med 515 000,- Vi har ingen økning i antall barn, men de fleste fosterheimlasserte barna går nå på mellom- og ungdomstrinn og dette krever en større ressurs.
Samlet budsjett er 3,7 mill.
- Estimerte kostnader til skoleskyss er lagt inn med kr. 2,4 mill.
- Overføringer til PPT øker i takt med lønns- og prisvekst. Budsjett: 2,9 mill

Fellesutgifter barnehage:

- Ramme for å ivareta tilbud om barnehageplass til alle barn, også de som er født etter 31. oktober 2018 via 4 årlige barnehageopptak er lagt inn på fellesutgifter.
- Det er avsatt midler til vedtatte statlige moderasjonsordninger: Søskenmoderasjon og moderasjon for foreldre med lav inntekt, (Gratis kjernetid for 3-, 4- og 5-åringer og ingen husholdninger skal betale mer enn 6 % av inntekt for en barnehageplass). Sum moderasjonsordninger: kr 750 000,-
- Budsjett for barn med enkeltvedtak om spesialpedagogisk behov i barnehagen er videreført fra 2018.
Samlet utgjør dette ca. kr. 3,2 mill.

Kommunale barnehager:

- Det er lagt inn erfaringstall for barn i barnehagen for høsten 2019. Budsjettet forutsetter at antall barn ikke overstiger dette antallet, hvilket betyr at det ikke er tatt høyde for en eventuell barnetallsvekst.
Eventuell barnetallsvekst må finansieres i revidert budsjett.
- Det er lagt inn ressurs til «sommeråpen» barnehage, kr. 380 000,-.

Private barnehager:

- Overføring til private barnehager som 2018-nivå.

Grunnskoler:

- Elevtallsutvikling i grunnskolen:
 - Elevtallsutvikling: 2016: 568 elever 2017: 588 elever 2018: 586 elever
 - Stipulert elevtall i 2019: 590 elever
- Tildelte ramme i 2019 forutsetter en samlet reduksjon på 2,4 årsverk i grunnskolen. (1,8 årsverk lærer og 0,6 årsverk assistent)

- Det er ikke avsatt midler til drift av skolefritidsordningen ut over foreldrebetaling. Et eventuelt merforbruk ut over foreldrebetaling må finansieres innenfor skolens driftsbudsjett.

Barnevern:

- Prognosert budsjett fra Fosen barneverntjeneste er lagt inn.
- Budsjettet tar ikke høyde for eventuelle nye større tiltak eller plasseringer i 2019.

9.1 Barnehage

I Ørland kommune kan innbyggerne velge mellom kommunalt og privat barnehage tilbud. De fleste barnehageplassene er kommunale med en andel på ca 70 %.

Ørland kommune har kapasitet til å ta i mot ca 415 barn i barnehagen. (Beregnet ut fra norm om barn over 3 år). Det er god kapasitet på barnehage tilbudet i Ørland etter utbyggingen av Borgen barnehage, og kommunen er godt rustet i forhold til vekst i de nærmeste årene.

Barnehagens samfunnsoppdrag innebærer at barna skal få utfolde sin skaperglede, undring og utforskertrang, og lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. I samarbeid og forståelse med hjemmet, skal barnehagen fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap.

Rammeplanen for barnehagen viser til at barns utvikling og læring skal ta utgangspunkt i det enkelte barn og tilpasses deres forutsetninger. Rammeplanen peker på barnehagens betydning som oppvekst- og læringsarena. Barnehagen skal støtte barns utvikling uansett funksjonsnivå eller bakgrunn. Utviklingen av språk står sentralt. Småbarnsalderen er den grunnleggende perioden for utvikling av språk og egenidentitet.

Tilbud om barnehageplass for alle på et tidlig tidspunkt gir gode muligheter for at alle barn så tidlig som mulig inkluderes i et fellesskap med andre, og at de kommer inn i gode læringsprosesser. Dette ansees også å være av betydning for sosial utjevning. Det ser også ut til at forskjeller i læringsutbytte starter tidlig, og det synes derfor viktig å utnytte mulighetene som ligger i tidlig innsats i barnehagen på dette området. Internasjonal og norsk forskning viser at barnehagekvalitet er viktig for barns språkutvikling. Forskning viser videre at kvalitetsbarnehager fremmer kognitiv utvikling generelt, og språkutvikling spesielt.

Et godt barnehage tilbud er tidlig innsats for alle barn, spesielt for barn som av ulike grunner trenger særlig støtte og omsorg. De voksne, både i antall og deres kompetanse, er svært avgjørende for om barna får et godt barnehage tilbud. Kvalitetsutvikling i barnehagen innebærer godt lederskap og stadig utvikling av personalets kompetanse. Hvordan personalet utfører sitt arbeid, hvordan det arbeides med relasjoner mellom barn og voksne og hvor godt samarbeid man har med foreldre er avgjørende for å lykkes med barnehagens samfunnsoppdrag.

Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter, og ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi.

Barnehagen skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Alle barn skal oppleve å høre til et trygt psykososialt barnehagemiljø med nulltoleranse for krenkelser som mobbing, vold, diskriminering og trakassering.

STATUS:

- Ørland kommune kan tilby barnehageplasser til våre innbyggere i moderne og framtidsrettede lokaler og tilhørende uteområder.
- Prioritering av generelle styrkingstiltak og arbeid med tidlig innsats bidrar til at det blir gitt hjelp på et tidlig tidspunkt i barns liv.
- Barnehagen har blitt en naturlig arena for oppvekstsektorens felles satsing på språk og digitale verktøy. Det jobbes kontinuerlig med språkløyper, og digitalt utstyr er oppgradert med smartboarder og iPader.

UTFORDRINGER:

- Kvaliteten på det pedagogiske tilbudet vil til en hver tid være avhengig av bemanningen og/eller tilgang på kompetanse/kompetente medarbeidere.
- Stort behov for oppgradering av utelekeplassen på Futura.
- Det er til tider utfordrende å få nok kvalifiserte søkere til barnehagelærerstillingen.

MÅL:

- Det pedagogiske tilbudet er målrettet, planlagt, organisert og helhetlig begrunnet.
- Læringsmiljøet tilrettelegges ut fra barna sine interesser og behov, og innbyr til undring og utforskning der alle opplever glede og mestring i kommunikasjon og samspill med andre.
- Barna utvikler grunnleggende ferdigheter innen språk og sosial kompetanse og opplever medvirkning tilpasset alder og egne forutsetninger.
- Alle barn deltar aktivt i et inkluderende fellesskap.

9.2 Grunnskole

Ørland kommune har med sine to barneskoler og ene ungdomsskole både en skolestruktur og kapasitet til å håndtere befolkningsøkning og elevtallsøkning i planperioden. Til sammen har skolene mulighet for å kunne ta i mot vel 150 flere elever enn i dag, eller totalt ca 730 elever.

Læring og mestring er skolens hovedoppdrag, og tilpasset opplæring innenfor fellesskapet er et gjennomgående prinsipp i hele grunnopplæringen. Gode læringsmiljø er grunnleggende fundament for læring og læringsarbeid som skal ruste barn og unge til å møte livets oppgaver og mestre utfordringer sammen med andre.

Ørlandskolen skal preges av en kultur for læring der elevens læringsutbytte er skolens kjerneoppgave. Opplæringen skal skje i et skole- og læringsmiljø der elevenes trivsel og mestring ses på som en forutsetning for gode læreprosesser der målet er å sørge for at flest mulig har et tilfredsstillende utbytte av den ordinære opplæringen.

I Ørlandskolen skal det være nulltoleranse mot krenkelser som mobbing, vold, diskriminering og trakassering, og skolen skal arbeide kontinuerlig og systematisk for å fremme elevenes fysiske og psykiske helse, trygghet, trivsel og læring.

Kvalitetsutvikling og kvalitetsarbeid i Ørlandskolen handler om pedagogisk ledelse, lærernes kompetanse og skolen som lærende organisasjon. Pedagogisk ledelse i skolen omfatter de aktiviteter som både ledere, lærere, barn og andre tar initiativ til for å påvirke hverandres motivasjon, kunnskap, læring og praksis.

Å arbeide med kvalitet i skolen handler om å arbeide med prosesser for å skape varig endring. Kvalitetsutvikling er avhengig av at kompetanse utvikles i fellesskap, eller at ny kunnskap for noen blir fellesskapets kunnskap. Krav til kunnskap endrer seg over tid og medfører nye og endrede krav til hva en lærer skal kunne. Ønsket utvikling i skolen kan bare

skje via kollektive læringsformer i profesjonelle læringsfellesskap. Profesjonelle læringsfellesskap kjennetegnes ved at lærerene arbeider med felles visjon og verdier, felles ansvar for elevenes læring, reflekterende profesjonelle undersøkelser og samarbeid gjennom gode pedagogiske møtearenaer og nettverk.

Et godt læringsmiljø er et grunnleggende fundament for læring. Som klasseleder er det lærerens ansvar å skape gode relasjoner til elevene og et godt sosialt samspill i klassen. I skolesammenheng er lærerens relasjonskompetanse knyttet til hans eller hennes evne til å se den enkelte elev på vedkommendes egne premisser. Voksne med høy relasjonskompetanse skaper trygghet, motivasjon og rom for mestring gjennom sin klasseledelse. God klasseledelse handler om hvordan læreren leder elevenes læringsarbeid. Et læringsarbeid som tar utgangspunkt i opplæringens mål om å ruste barn, unge og voksne til å møte livets oppgaver og mestre utfordringer sammen med andre. Den skal gi hver elev kyndighet til å ta hånd om seg selv og sitt liv, og samtidig overskudd og vilje til å stå andre bi.

STATUS:

- Læringsmiljøundersøkelser viser at de siste årenes satsing på arbeid med relasjonskompetanse i personalet er svært positivt for utviklingen av grunnskolen.
- Barna sikret gode overganger i læringsløpet via metodikken «reflekterende team».
- Elevenes læringsresultater er betydelig forbedret i løpet av de siste årene. Avgangskullet på Ørland ungdomsskole hadde for første gang gjennomsnittlig grunnskolepoeng over 40. Resultater fra kartlegginger og nasjonale prøver er også meget tilfredsstillende.
- Skolering innen analysekompetanse har bidratt til å utvikle ansattes kompetanse i forhold til å bruke kartlegginger for videreutvikling av elevenes læring.
- Skoleeiers satsing på digitale ferdigheter og innkjøp av digitale hjelpemidler har bidratt til å styrke elevenes læringsarbeid innen programmering og digital kompetanse. Anskaffelse av digitale hjelpemidler har medvirket til at skolene har startet opp felles nettverksarbeid innen både språk- og digitale ferdigheter.
- Avgangskullet ved ØUS hadde for første gang dette året grunnskolepoeng på over 40.
- Ressurs til mat og måltider er et positivt tiltak og kommer elevene til gode. Dette antas å ha en positiv effekt både hva gjelder trivsel, motivasjon og indirekte på elevenes læringsutbytte.

UTFORDRINGER:

- Resultater på nasjonale prøver for 5. trinn varierer fremdeles for mye.
- Kvaliteten på opplæringen er avhengig av ansattes kompetanse, tilstedeværelse og mulighet for god kontinuitet i arbeidet. Skoleeiers prioriteringer vil også påvirke dette.
- Kommunale mål, satsinger og prioriteringer i kommunedelplan for oppvekst må ivaretas i et langsiktig perspektiv.
- Nye innbyggere og flyktninger utfordrer skolene på nye områder enn tidligere. Det er derfor behov for økt samhandling mellom barneskole, ungdomsskole og flyktningetjenesten.

MÅL:

- Alle elever gjennomfører grunnskoleløpet med vitnemål og karakterer i alle fag.
- Alle elever i barneskolen er funksjonelle lesere etter 3. årstrinn
- De faglige resultatene etter 10-årig grunnskoleløp gjenspeiler elevens potensiale og gir et godt grunnlag for opptak i videregående opplæring.
- Den samlede tilbakemeldingen på læringsmiljøundersøkelsen er at elevene trives godt og at det er god kultur for læring.

- Lærerne har en vurderingspraksis som styrker elevenes utbytte av den ordinære opplæringen. Dette gjøres ved systematisk bruk av læringsfremmede tilbakemeldinger i klasserommet.
- Læringssituasjonen preges av god klasseledelse, ansatte som evner å etablere gode relasjoner, og en opplæring som tilpasses slik at alle elever lærer grunnleggende ferdigheter, sosial kompetanse og opplever mestring ut fra egne forutsetninger.

9.3 Voksenopplæring

Ørland kommune gir opplæringstilbud innen grunnskole for voksne og opplæring i norsk og samfunnsfag for fremmedspråklige. Voksenopplæringen for de fremmedspråklige ligger organisert under rektor Ørland ungdomsskole. Opplæringen følger Læreplan i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere. Voksenopplæring for innvandrere og flyktninger omfatter er hjemlet i forskriftene til voksenopplæringsloven. Ordningen ble satt i verk for at voksne innvandrere og flyktninger lettere skulle lære norsk og komme inn i arbeidsliv og utdanning. Opplæringstilbudet finansieres primært av øremerkede statstilskudd. Det er utarbeidet en rammeplan for opplæringen.

Voksenopplæringstilbudet innen grunnskole for voksne gjennomføres i tilknytning til Ørland ungdomsskole sine arealer og lærerressurser.

STATUS:

- Pr november er det 31 personer som har norskopplæring ved Voksenopplæringen. 14 av disse er flyktninger og deltar i introprogrammet.
- Pr november er det 4 elever som deltar i grunnskoleopplæring etter Opplæringslovens § 4a-2 som har enkeltvedtak om spesialundervisning.
- Det er god samhandling og kompetansedeling på tvers av ungdomsskole og voksenopplæring.

UTFORDRINGER:

- Behov knyttet til opplæringstilbudet i norsk og samfunnsfag for minoritetsspråklige varierer mellom år, og påvirkes i stor grad av antall flyktninger som bosettes.
- Flere av flyktningene er analfabeter og dette utfordrer oppvekstområdet på andre måter enn tidligere år.

MÅL FOR PLANPERIODEN:

- Målet for voksenopplæringen er å hjelpe den enkelte til et mer meningsfylt liv.
- Tilbudet skal bidra til å gi mennesker i voksen alder likestilling i adgang til kunnskap, innsikt og ferdigheter som fremmer den enkeltes verdiorientering og personlige utvikling og styrker grunnlaget for selvstendig innsats og samarbeid med andre i yrke og samfunnsliv.
- Rammeplan for norsk med samfunnskunnskap for fremmedspråklige voksne gir følgende mål for undervisningen:
 - «Undervisningen i norsk med samfunnskunnskap for fremmedspråklige voksne skal gi deltakerne ferdigheter og kunnskaper som kan bidra til å styrke deres grunnlag for et meningsfylt, selvstendig og samfunnsaktivt liv i Norge.(....) sikte mot å gi deltakerne kommunikativ kompetanse slik at de kan bruke språket, muntlig og skriftlig, i situasjoner og for de formål de har behov for i dagliglivet.»
- Målet for norskopplæringen er bestått norskprøve på nivå A2 eller B1.

10 HELSE OG VELFERD

Tjenesteområde har ansvar for helse- og omsorgstjenester i hjemmet, sykehjem med kjøkken og vaskeri, oppfølgingstjeneste med praktisk bistand og miljøarbeid, dagaktivitetstilbud, kommunale botilbud, støttekontakter og avlastningstilbud, hukommelsesteam, kreftsykepleier, legesenter, helsestasjon, jordmortjeneste i samarbeid med Bjugn kommune, familieveiledere-/terapeut, fysio- og ergoterapitjeneste, ressurstjeneste med kommunepsykolog, ruskonsulent, ungdomslos, barnelos, eldreløst, psykiatriske sykepleiere, flyktingetjeneste, kommunale tjenester i NAV-kontoret og koordinerende enhet.

Ørland kommune har interkommunalt samarbeid på legevakt, jordmørvakt, miljørettet helsevern, Rask psykisk helsehjelp, helsekompetanse, desentralisert spesialisthelsetjenestetilbud, og sengepost med avdeling for øyeblikkelig hjelp, etterbehandling og rehabilitering gjennom Fosen Helse IKS som er lokalisert på Ørland Medisinske Senter.

Tjenesteområde yter nødvendige helse- og velferdstjenester til kommunens innbyggere gjennom hele livsløpet med mål om å oppleve mestring, og å klare seg selv på en god måte i hverdagen til tross for sykdom, problemer eller funksjonsnedsettelse.

Driftsbudsjett	R 2015	R 2016	R 2017	B 2018	B 2019
Fellesutgifter	3 381	3 714	3 692	3 770	3 990
Helse og familie	18 899	22 095	22 650	25 405	25 205
Sykehjem	22 063	22 040	21 661	23 725	24 390
Hjemmetjenesten	18 369	19 898	21 258	20 840	22 080
Oppfølgingstjenesten	9 014	9 635	10 873	10 385	13 050
NAV sosialtjenesten	4 829	4 997	5 658	5 935	5 585
Flyktingetj. (fond)	-848	(-1792)	(-1 798)	(-2 100)	-2 330
Sum	76 555	82 378	85 792	90 260	91 969

Endringer i driftsbudsjett 2019:

Det kan bli overført tjenester eller oppgaver mellom enheter i budsjettåret uten at total budsjetttramme for tjenesteområde vil bli endret.

Budsjetttramme 2019 – endringer fra 2018:

- Oppfølgingstjenesten økning kr 2.200', reduksjon refusjon kr 700' og kr 1.500' vedtak
- Hjemmetjenesten økning kr 780', hvorav kr 300' gjelder økt omsorgslønn
- NAV-kontoret, reduksjon kr 500' pga redusert utbetaling av økonomisk stønad
- Administrasjon, reduksjon lønn kr 280'
- Trygghetsalarmer, økning prisboka kr 100'
- Kjøp av plasser på Sava år 4, reduksjon kr 100'
- Bruk av fond samhandling barn og unge, reduksjon helse og familie kr 500'
- Mindreforbruk bosetting 10 flyktninger kr 2.330'

STATUS

Ørland kommune vil i 2019 videreføre og videreutvikle tjenestene i område helse og velferd fra 2018. Tjenesteområde har flere utviklingsprosjekt som er tilskuddsfinansiert hvor målet er implementering i ordinær drift gjennom endring i praksis, eller gjennom en dreining med økt ressurs til forebyggende arbeid.

Styringsgruppe for eldre og styringsgruppe for barn og unge følger opp framdrift i pågående prosjekter og tiltak, og der det oppnås ønsket effekt skal styringsgruppene sørge for implementering i ordinær drift. Tverrfaglighet og god samhandling vil fortsatt måtte utvikles for

at tjenesteområde skal være koordinerte i tjenesteytingen, og for at bruker skal oppleve sammenheng og helhet i tjenestene.

Tjenesteområde vil følge opp strategier og tiltak i kommunedelplan for helse og velferd, demensplan, folkehelseplan, kompetanseplan, boligsosial handlingsplan, plan om bosetting og integrering av flyktninger, veteranplan, rehabiliteringsplan og pårørendeplan.

UTFORDRINGER

- Merutgifter på lønn i enhetene hjemmetjenesten og oppfølgingstjenesten som en følge av behov for høyere tjenestenivå til hjemmeboende, økning i omsorgslønn, reduksjon i refusjoner for ressurskrevende brukere, i tillegg høyere fravær enn forventet 1. halvår.
- Merutgifter i tjenester til hjemmeboende kan ses i sammenheng med dreining i tjenestene fra institusjon til tjenester i hjemmet, og at brukerne ønsker å bo hjemme og få tjenestene i hjemmet, endret kompetansebehov og flere eldre.

MÅL

- Harmonisere nivå og tildeling av helse- og velferdstjenester med Bjugn kommune. Verdi- og strategidokumentet, og omsorgstrappa for pleie og omsorg revideres.
- Etisk refleksjon som metode som et ledelses- og medarbeiderverktøy. Gode møter mellom ansatte og mennesker som er avhengig av kommunens tjenester er avgjørende for at tjenestene skal være av ønsket kvalitet og oppleves gode. Å vise respekt, åpenhet, tillit og omsorg krever etisk klokskap og et bevisst forhold til egne verdier og holdninger.
- Implementere ulike typer velferdsteknologi og tiltak for pårørende med omfattende omsorgsoppgaver.
- Rekrutteringstiltak og ulike arbeidstidsordninger som støtter opp under heltidskultur. Utarbeide en strategi for heltidskultur sammen med Bjugn kommune.
- Kartleggerrolle i koordinerende enhet gjennom tilskuddsmidler.
- Forarbeid til Helseplattformen gjennom lokale arbeidsgrupper.
- Rekruttering av 100 % jordmor sammen med Fosenkommunene.

10.1 Helse og familie

Alle primærhelsetjenester med ulike profesjoner er organisert i enheten helse og familie. Enheten har fastleger, helsestasjonslege, helsesøster, jordmor, familieveiledere/terapeut, psykiatriske sykepleiere, ruskonsulent, ungdomsloser, barnefysioterapeut, fysioterapi, ergoterapi, avlastning i barnebolig (sykepleier, ergoterapeut, vernepleier og ulike fagarbeidere) og tilbud etter skoletid for ungdommer med nedsatt funksjonsevne.

STATUS

Helse og familie har fokus på forebygging og helsefremming. Enheten jobber etter systemisk grunnforståelse med fokus på barnet og familien, og deres nettverk. Familieveiledere og familiekoordinator er nå i ordinær drift. Ungdomslos og barnelos er delvis prosjektfinansiert. Det er stort fokus på forebygging av rus og psykisk helse for barn, unge og familien.

Skolehelsetjenesten er tverrfaglig sammensatt med helsesøster, fysioterapeut, barne- og ungdomslos. Fysioterapitjenesten er styrket gjennom tilskudd med 50 % i skolehelsetjenesten og

50 % i hverdagsrehabilitering. Begge stillinger viser positive resultater og vil fortsatt være i prosjekt i 2019. Ved avlastningsbolig for barn er det økning av barn og familier med behov for avlastning og tilsyn. På Ørland legesenter har flere leger ventelister, og det er et stadig økende behov for behandling fra «arbeidere» som ikke har fastlege her.

UTFORDRINGER

- Kommunen har fortsatt en stor andel barn med tiltak i barnevernet.
- Det er økning i vedtak til barn og unge med behov for avlastning og støttekontakt. Avlastningsbolig for barn har stor etterspørsel med ønske om avlastning på helg, noe som er krevende i forhold til plass og ansatte.
- Ørland legesenter har 7 leger, men har stadig lange ventelister.
- Det er lang ventetid på kommunal og privat fysioterapi, gjelder for både barn og voksne.
- Det er økende behov for rehabilitering, både for brukere i institusjon og hjemmeboende.
- Vanskelig å rekruttere helsesøstre i prosjekstillinger.
- Det er god samhandling med jordmortjenesten i Ørland/Bjugn, men utfordrende at det ikke er nok ansatte i vaktordningen som medfører høy vaktbelastning på de som er ansatt.

MÅL

- God samhandling med barnehage og skole med mål om at alle elever skal gjennomføre barneskole, ungdomsskole og videregående opplæring.
- Helhetlige og koordinerte tjenester med fokus på mestring av foreldrerollen og barns håndtering av ulike utfordringer.
- Implementere BTI-modellen (bedre tverrfaglig innsats).
- Iverksette tiltak for å redusere ventetiden på Ørland legesenter.
- Implementere hverdagsrehabilitering som arbeidsmetode.
- Bruk av tilbakemeldingverktøyet FIT i hele Ressurstjenesten
- Øke brukermedvirkning på systemnivå ved å opprette en utviklingsgruppe med brukerrepresentant.
- Opprette pårørendekafe/møte med halvårige møter.
- Kompetanseheving av familieveileder til familieterapeut
- Utpøving av «hjemkonsulent» gjennom tilskuddsmidler
- Gjennomføre mulighetsverksted med kompetanseøkning på rus og psykisk helse for flere enheter og ansatte.
- Søke om tilskudd til hverdagsrehabilitering, skolehelsetjeneste, barne- og eldrelos.

10.2 Hjemmetjenesten

Enheten har ansvar for tjenester til hjemmeboende i form av hjemmesykepleie, hjemmehjelp, kreftsykepleier, brukerstyrt personlig assistent (BPA), omsorgslønn, hørselskontakt, , transporttjeneste og velferdsteknologi. I tillegg ansvar for Bolett (botilbud for 8 personer med heldøgns omsorg på ØMS), beboere på trygdepensjonat og tilknyttede trygdeboliger.

STATUS

Hjemmetjenesten er preget av stor kompleksitet og er i stadig endring. Pasienter/brukere meldes fra sykehuset tidligere og flere ønsker å motta avansert behandling hjemme. Dette har utfordret tjenesten når det gjelder kompetanse og i perioder ressursbehov.

Hjemmetjenesten styrker kompetansen ved at mange ansatte er i gang med å gjennomføre «Demensomsorgens ABC» og «Velferdsteknologiens ABC». Det er også satt fokus på at alle sykepleiere skal gjennomføre kurs i SKUV-metodikk, dette er kurs i systematisk klinisk undersøkelse og vurdering av pasienter/brukere.

UTFORDRINGER

- Bolett (boliger med heldøgns omsorg på ØMS) har i perioder vært utfordrende når det gjelder tjenestenivå og tilpasninger, da bygningsmassen ikke er i henhold til behovet/standard til omsorgsboliger tilrettelagt for heldøgns tjenester. Det er planlagt at tilbudet avvikes i løpet av første kvartal 2019. Beboere på Bolett vil kartlegges og få et tilbud som har et tilfredsstillende og minst like høyt omsorgsnivå. Ressurs fra Bolett vil overføres til Trygdepensjonatet. Dette vil gi et kvalitativt bedre tilbud for alle beboere på trygdepensjonatet, med et større fokus på aktivitet, felles måltid og forebygging.

MÅL

- Fortsette satsningen på hverdagsrehabilitering. Det er allerede etablert samarbeid med Bjugn kommune, og dette vil fortsette i 2019.
- Implementere nye velferdsteknologiske løsninger.
- Fortsette med forebyggende hjemmebesøk til 75-åringer som ikke har helse- og omsorgstjenester.
- Videreutvikle dagaktivitetstilbud til hjemmeboende.
- Alle sykepleiere gjennomfører kurs i SKUV-metodikk.
- Assistenter som har opparbeidet seg nok praksis melder seg opp og består fagprøven som helsefagarbeider.

10.3 Oppfølgingstjenesten

Enheten har ansvar for praktisk bistand; opplæring og veiledning av daglige gjøremål for beboere ved omsorgsboligene og hjemmeboende brukere, støttekontaktansvar og avlastningstilbud for voksne (over 18 år), og dagaktivitetstilbud for voksne på Fjæraveien arena.

STATUS

Oppfølgingstjenesten har ansvar for oppfølging av brukere med psykiske og fysiske utfordringer. Blant annet brukere med psykisk utviklingshemming, psykiske lidelser og kognitiv svikt. Det fattes vedtak på praktisk bistand og opplæring ut i fra den enkeltes behov, og heldøgnsomsorg for enkelte brukere. Det jobbes med flere utviklingsprosjekt i tjenesten som er tilskuddsfinansiert.

Fjæraveien arena har aktivitetstilbud til brukere og samarbeider med flere tjenesteområder. Fjæraveien arena har fokus på individuelt tilpassede aktiviteter for den enkelte ut i fra mestring, og jobber etter metoden hverdagsrehabilitering.

UTFORDRINGER

- Flere brukere har økt tjenestebehov og har fått innvilget vedtak på dette, noe som medfører økt ressursbehov ved enheten. Fra 3. kvartal 2017 til 3. kvartal 2018 har antall brukertimer økt med 10 %.
- Opprettholde god kvalitet på tjenesten, spesielt i forhold til flere enetiltak .
- Enheten har flere ressurskrevende brukere og mottar refusjon gjennom tilskuddsordning fra Helsedirektoratet. Aldersbestemte retningslinjer medfører at tilskuddet vil reduseres i 2019.
- Brukere ved Fjæraveien Arena har aktiviteter både i Meieriet og i lokalet som leies av Sava. Dette er en utfordring for både for brukere og ansatte. Det er viktig med samlokalisering og et eget tilrettelagt bygg for dagaktivitetstilbudet i kommunen. Dette bør prioriteres.
- Brukere som bor i omsorgsbolig, men som ikke har tjenester.
- Avdekke og håndtere risikofaktorer for å lykkes med å implementere prosjekt i ordinær drift.

MÅL

- Egnert bygg til dagaktivitetstilbudet på Fjæraveien Arena.
- Implementering av Mobil Pleie ved Oppfølgingstjenesten og Fjæraveien Arena.
- Utprøving av ny turnus, med fokus på langvakter på helg.
- Revurdering av alle støttekontaktvedtak; finne riktig tjenestenivå og innhold for den enkelte. Opprettelse av nytt tilbud for brukerguppen gjennom Farmorstua for å motvirke sosial isolasjon og tilby aktiviteter i fellesskap.
- Implementere nye velferdsteknologiske løsninger.

10.4 Ørland sykehjem

Enheten har ansvar for sykehjemsdrift, institusjonskjøkken og vaskeritjeneste. Sykehjemmet har 20 langtidsplasser og 12 plasser for korttids- og avlastningsopphold for medisinsk behandling, observasjon, rehabilitering, avlastning, utskrivingsklare pasienter, palliativ omsorg, og seng for rus og psykisk syke.

STATUS

Ørland sykehjem har utarbeidet en visjon; «Det skal være like vakkert å være gammel – som å være ung».

Sykehjemmet har ved bruk av metoden «Livsglede for eldre» kommet godt i gang med kvalitetsreformen «Leve hele livet». Vi ønsker et åpent sykehjem, som er en del av samfunnet på Ørland, og ikke ved siden av. Dette er også i tråd med et demensvennlig samfunn.

Omdømmebygging har vært, og er et av fokusområdene på sykehjemmet. Aktivitetene publiseres på kommunens Facebook side, og sykehjemmet har blant annet fått gode omtaler i VG helg. De to siste årene har ansatte vært etterspurte som foredragsholdere både på omsorgskonferanser, KS-samlinger og i andre kommuner.

Når det gjelder utviklingsarbeid jobbes det med flere tilskuddsfinansierte prosjekter i tjenesten.

UTFORDRINGER

- Institusjonskjøkkenet har behov for å øke personalressurs relatert til ønsket kvalitetsforbedring i institusjonskjøkkenet. Dette gjelder utvidet middagstilbud til pasient/brukere, samt drift av to kantiner.
- Tiltaksplan i fagprogrammet Gerica er utdatert, og bør derfor oppdateres med en ny tiltaksmodul.
- Korttidsavdelingen Blå får henvist dårligere pasienter enn tidligere fra sykehus. Pasientene har komplekse behov og trenger derfor høy kompetanse og mye oppfølging. Flere av disse pasientene er for dårlige og hjelpetrengende til å bli henvist til spesialisert rehabilitering og de henvises derfor til korttidsavdelingen for tverrfaglig behandling/rehabilitering.

MÅL

- Institusjonskjøkken – øke personalressurs.
- Videreutvikler tiltaksplan i fagprogrammet Gerica, ved å implementere en ny modul, e-rom light.
- Implementere ulike typer velferdsteknologi, og tiltak for pårørende med omfattende omsorgsoppgaver.
- Øke rehabiliteringsplasser på korttidsavdelingen.
- Sykepleier/helsefagarbeider tar videreutdanning i rehabilitering.

10.5 Flyktingetjenesten

Flyktingetjenesten ble opprettet i 2014 som en følge av kommunestyrevedtak fra 2013 om bosetting av 15 flyktninger fra 2014. Deretter har det vært kommunestyrevedtak på å bosette 4 flyktninger i 2015, 10 flyktninger i 2016, 12 flyktninger i 2017 og 20 flyktninger i 2018. Anmodning for bosetting av flyktninger i 2018 var på 10, så det ble fattet vedtak i kommunestyret med å redusere antallet fra 20 til 10 flyktninger.

STATUS

Det er per 28.09.18 bosatt til sammen 49 flyktninger etter vedtak, i tillegg til at det har kommet 21 personer på familiegjenforeninger. Det har også blitt født 3 barn etter bosetting. Det er per i dag til sammen 73 flyktninger i Ørland kommune. Kommunen skal i november i år bosette 8 av 10 på årets vedtak, de øvrige 2 blir bosatt i desember. Kommunen har tatt imot kvoteflyktninger for første gang i 2017, da det er få bosettingsklare flyktninger i mottak. Det er fortsatt god tilgang på boliger på det private markedet.

Integreringen av barn i barnehage og skole er god. Det er høyt fokus på at introdeltakere har språkpraksis i bedrift, noe som er veldig positivt for videre kvalifisering. Det er gode resultater på kvalifiseringen. Den nasjonale målsettingen er at 70 % skal være i arbeid eller utdanning ett år etter avsluttet introduksjonsprogram. I Ørland kommune har vi per dags dato en måloppnåelse på 80 % etter ett år etter endt program. Det er 43 deltakere som deltar/har deltatt i introduksjonsprogrammet, hvorav 25 har avsluttet programmet. Av de som er ferdig har 11 startet i videregående opplæring og 9 er i jobb.

Tjenesten er organisert med fagleder, miljøarbeider og programrådgiver, i tillegg har det blitt ansatt en ekstra miljøarbeider ved bosetting av kvoteflyktninger.

UTFORDRINGER

Det er usikkerhet rundt antall bosettinger i 2019. På grunn av lavt antall flyktninger som kommer til Norge som søker asyl er behovet for bosetting mindre. Kommunen vil motta anmodningsbrev fra IMDi i november/desember som mest sannsynlig vil innebære en bosetting på 10 som også er foreslått av administrasjonen. Dette er ikke vedtatt i kommunestyret, så det vil komme sak til politisk behandling etter anmodningen.

Budsjettet for 2019 er satt til - kr 2.330, noe som betyr at antatt mindreforbruk brukes i driftsbudsjettet. I henhold til kommunestyrevedtak settes evt. mindreforbruk for 2018 på fond for å dekke framtidige utbetalinger av økonomisk sosialhjelp. Alle utgifter i forbindelse med bosetting av flyktninger er forutsatt dekt av integreringstilskudd. Det er lagt opp til at flyktningene skal være selvhjulpne etter 2 år i introduksjonsprogram, men noen av de bosatte har behov for sosial stønad i en periode før arbeid eller utdanning.

MÅL

- Motta og bosette det antall flyktninger som kommunestyret beslutter.
- 40 % av norskopplæring i kvalifiseringen skjer via utplassering i arbeidspraksis.
- Alle flyktninger skal være i arbeid eller utdanning innen 3 år etter bosetting.

10.6 NAV Ørland

Driften av NAV-kontoret er regulert gjennom "Samarbeidsavtale mellom Ørland kommune og NAV Sør-Trøndelag". Formålet med samarbeidsavtalen er i fellesskap å arbeide for å få flere i arbeid og aktivitet, og færre på stønad. Kostnadene til lederlønn og driftsutgifter deles mellom stat og kommune 60/40.

Følgende kommunale tjenester inngår i NAV-kontoret: Opplysning, råd og veiledning, herunder økonomisk rådgivning. Økonomisk stønad, midlertidig botilbud, individuell plan, kvalifiseringsprogram med tilhørende stønad, gjeldsrådgivning, og håndtering av Husbankens virkemidler bostøtte, startlån og tilskudd til etablering.

STATUS

- Ledigheten i Ørland har så langt i 2018 vært stabil på et lavt nivå. Det er god overgang til arbeid for nye arbeidssøkere. Der hvor det tar tid, er det ikke samsvar mellom arbeidsgivers etterspørsel og arbeidssøkerens kompetanse eller at arbeidssøker har utfordringer knytta til f. eks helse eller mer sammensatte utfordringer. Det er fortsatt en økning når det gjelder ungdommer og tilflytten av nye ungdommer har i høst vært stor. Vi ser at flere av flyktningene som er ferdig med introduksjonsprogrammet har kommet i jobb etter at vi har fått til et noe mer arbeidstett løp i samarbeid med voksenopplæringa og flyktningetjenesten.
- Vi har hatt nedgang i utbetaling på sosial stønad fra 2017 til tross for at vi har flere som har hatt overgang fra arbeidsavklaringspenger til sosial stønad på grunn av endringer i lovverket der.
- Det er relativt stor økning i behovet for økonomisk råd og veiledning, spesielt hos unge voksne med sammensatte utfordringer. Dette gjelder enslige forsørgere, familier og enslige.
- NAV-kontoret har fokus på tidlig avklaring, og tett og tidlig oppfølging for å gi brukerne muligheter for å komme i arbeid, opplæring eller andre tiltak.
- Bruk av kartleggingsverktøy, kartleggingsamtaler og jobbcafe i tillegg til ungdomsgruppa «Æ vil» vil fortsatt være viktige satsningsområder for å møte utfordringene. Vi har også etablert et tettere samarbeid med Fosen videregående skole gjennom prosjektet NAV-veileder i videregående skole.

UTFORDRINGER

- Videreutvikle gode samarbeidsrutiner med utgangspunkt i samarbeidsavtalen med kommunens flyktningetjeneste og voksenopplæring.
- Etablere et godt system rundt «arbeid for sosial stønad» i samarbeid med vaktmestertjenesten og andre kommunale tjenester.
- Samarbeide med NAV Bjugn om etablering av nye NAV Ørland, en prosess vi er godt i gang med.

MÅL

- God kartlegging av brukernes helhetssituasjon med fokus på ressurser og mestring.
- Videreutvikle ungdomsteam og ungdomsgruppa «Æ vil».
- Videreutvikle samarbeidet med Fosen videregående skole via NAV-veileder i skole.
- Utnytte mulighetene i Husbankens virkemidler; bostøtte, startlån og etableringstilskudd.
- Utvikle tjenesten knytta til økonomisk råd og veiledning slik at vi i større grad kan jobbe forebyggende.

Ørland kommune

PRISLISTE FOR 2019

KOMMUNALE TJENESTER OG TILBUD

INNHold

Vann
Avløp
Renovasjon
Slamtømming
Feiing
Havneavgifter
Utleie av adm. bygg
Ørlandshallen
Ørland Sparebank Arena
Barnehager
Skolefritidsordningen
Hjelpeordninger i hjemmene
Sykehjemmet
Kulturskolen
Billetter
Landbruk
Annet

Byggesak og oppmålingsgebyrer:

Tjenester etter matrikkellova
Tjenester etter plan- og bygningsloven
Søknader om utslipp

1 VANN

Alle priser er inkl.mva.

		Pris 2018	Pris 2019
1.1	Tilknytningsavgift (engangsgebyr for tilknytning pr bygg)		
	Boliger, fritidshus/hytter og annen bebyggelse inntil 150 m ² bruksareal	16 378	16 836
	tillegg for bruksareal 151 - 500 m ²	83	85
	tillegg for bruksareal 501 - 1 000 m ²	46	48
	tillegg for bruksareal over 1000 m ²	24	24
	Boliger på gårdsbruk, som ovenfor Tillegg for driftsbygninger	20 955	21 542
	GPS registrering v/tilknytning	1 125	1 157
1.2	Årsgebyr		
1.2.1	Vann tatt ut gjennom måler betales etter følgende satser:		
	Fastdel:		
	Hus/ leiligheter pr leilighet / boligenhet	1 865	1 917
	Hytte / fritidshus	1 865	1 917
	Variabel del:		
	I tillegg til fastdel betales det for målt forbruk, pr kbm	17	17,70
1.2.2	Vann tatt uten at det er installert vannmåler betaler etter følgende satser:		
	Hus/ leiligheter under 100 m ² BRA pr leilighet / boligenhet	4 096	4 211
	Hus/ leiligheter over 100 m ² BRA pr leilighet / boligenhet	5 566	5 722
	Hytte / fritidshus	2 806	2 885
1.2.3	Gårdsbruk (skal ha måler), bolig/kårhus som under 1.2.1 og 1.2.2		
	Fastdel:		
	Gårdsbruk / driftsbygninger (uavhengig av antall husdyr)	3 823	3 930
	Variabel del:		
	I tillegg til fastdel betales det for målt forbruk, pr kbm	17	17,70
1.2.4	Andre virksomheter med innlagt vann og andre vannuttak(måler)		
	Fastdel:		
	1. Virksomhet med årsforbruk opp til 1000m ³	4 450	4 575
	2. Virksomhet med årsforbruk opp til 10.000m ³	7 641	7 855
	3. Virksomhet med årsforbruk over 10.000m ³	20 348	20 918
	Variabel del:		
	I tillegg til fastdel betales det for målt forbruk, pr kbm	17	17,70
1.2.5	Vannmåler		
	Vannmåler eies av abonnenten som betaler alle kostnader tilknyttet installasjon, drift og vedlikehold av måleren. Måleren skal årlig avleses og sendes innen tidsfrister satt av kommunen. Dersom avlesning ikke skjer innenfor fastsatte frister, kan kommunen foreta avlesning for eiers reanina. Dette genererer et kontrollgebyr på kr	482	496
	For oppmøte i forbindelse med avstenging og påsetting av vannforsyning skal gebyrpliktige betale et tilleggsgebyr på kr	1 186	1 219

2 AVLØP

Alle priser inkl mva		Pris 2018	Pris 2019
2.1	TILKNYTNINGSavgift (engangsgebyr for tilknytting pr bygg): Boliger, fritidshus/hytter og annen bebyggelse: inntil 150 m ² bruksareal 17 558 18 050 tillegg pr. m ² for bruksareal 151 - 500 m ² 77 80 tillegg pr. m ² for bruksareal 501 - 1 000 m ² 41 42 tillegg pr. m ² for bruksareal over 1000 m ² 19 20 Boliger på gårdsbruk, som ovenfor Tillegg for driftsbygninger 22 201 22 823		
2.2	ÅRSgebyr		
2.2.1	Vann tatt ut gjennom måler betales avløpsavgift etter følgende satser: Fastdel: Hus/ leiligheter pr leighet / boligenhet 1 528 1 571 Hytte / fritidshus 1 528 1 571 Variabel del: I tillegg til fastdel betales det for målt vannforbruk, pr kbm 13 13,30		
2.2.2	Vann tatt ut uten at det er installert vannmåler betaler avløp etter følgende satser: Hus/ leiligheter under 100 m ² BRA pr leighet / boligenhet 2 806 2 885 Hus/ leiligheter over 100 m ² BRA pr leighet / boligenhet 4 358 4 480 Hytte / fritidshus 1 912 1 966		
2.2.3	Gårdsbruk (skal ha måler), bolig/kårhus som under 2.1. og 2.2. Fastdel: Gårdsbruk / driftsbygninger (uavhengig av antall husdyr) 3 823 3 930 Variabel del: I tillegg til fastdel betales det for målt vannforbruk, pr kbm 13,30		
2.2.4	Andre virksomheter med innlagt vann og andre vannuttak(måler) Fastdel: 1. Virksomhet med årsforbruk opp til 1000kbm 3 196 3 285 2. Virksomhet med årsforbruk opp til 10.000kbm 3 963 4 074 3. Virksomhet med årsforbruk over 10.000kbm 19 099 19 634 Variabel del: I tillegg til fastdel betales det for målt vannforbruk, pr kbm 13 13,30		

3 RENOVASJON / SLAMTØMMING

Alle priser er inkl.mva.		Pris 2018	Pris 2019
	For renovasjon gjelder prisvedtaket i Fosen renovasjon med tillegg av kr 100 pr abonnement. For slamtømming gjelder prisvedtaket i Fosen renovasjon med tillegg av kr 200 pr abonnement.		

4 FEIING

Alle priser er inkl.mva.

		Pris 2018	Pris 2019
4.1	Feiegebyr for ordinært fyringsanlegg pr år	584	600
4.2	Feiegebyr for ekstra pipeløp(pipe med dobbelt røykrør)	373	384
4.3	Feiing fritidsboliger pr feiing	564	580
4.4	Gebyr for feiing ut over rutinemessig feiing hvert 2.år Oppdrag som utføres på bestilling(kaminrens og lignende)	479	493
4.5	timepris kr Det beregnes minimum 2 timer pr oppdrag. I tillegg kommer dekning av materiell og transport)	479	493

5 KAI- OG HAVNEAVGIFTER

Alle priser eks. mva.

		Pris 2018	Pris 2019
5.1	KAI- OG HAVNEAVGIFTER For båter inntil 500 tonn, pr døgn For båter 500 - 2000 tonn, pr døgn For båter over 2000 tonn , pr døgn	579 868 1 383	595 892 1 422
5.2	VAREAVGIFTER Stykkgoods, pr tonn Bulk, pr tonn Sand, puk og stein, pr tonn Containere, anleggsbrakker pr stk	24 3 7 316	24,26 3,16 7,38 325
5.3	FYLLING AV VANN Startavgift Pr kbm fylt vann	1 730 30	1 778 31,00
5.4	ØRLAND LUFTHAVN Startavgift kreves inn for alle flygninger ihht. Avinor sitt reglement Årskort for private småfly		

6 Utleie av administrasjonsbygg

(Mva beregnes ikke på disse prisene)

		Pris 2018	Pris 2019
6.1	Ørland rådhus		
6.1.1	Borgkinten	1 313	1 350
6.1.2	Bruholmen (møterom dagtid 09-15)	1 280	1 316
6.1.3	Kløverstua (ØMS) lag og org. redusert pris i hht reglement	1 500	1 542
6.2	Skoler og barnehager		
6.2.1	Aktivitetsrom, allrom og eller kantine i barnehage og skole til private arrangement - pr dag/kveld (konfirmasjon, etc)	1 631	1 677
	Aktivitetsrom, allrom og/eller kantine i barnehage og skole til aktiviteter for voksne – pr. time		200
	Aktivitetsbygg Opphaug skole: Trening for voksne – pr. time		200
6.2.2	Ved utleie til overnatting i forbindelse med ulike arrangement faktureres leietaker en avgift pr person pr overnattingsdøgn Ved behov for ekstra renhold, blir dette fakturert pr. medgåtte time.		50
6.4	Ungdommen hus Ettermiddag og kveld Lørdag og søndag	400 800	411 822

7 ØRLANDSHALLEN

(Mva beregnes ikke på disse prisene)

Det er fri halleie knyttet til organisert fysisk aktivitet for barn og ungdom tom 16 år.

Fri halleie gjelder ikke helg og gjelder kun for idrettshallen og ikke svømmehallen.

		Pris 2018	Pris 2019
7.1	Basishall		
7.1.1	Leie av hele hallen med garderober til trening, pr time	253	260
7.1.3	Utleie av hallen til arrangement, pr dag	3 460	3 560
7.1.4	Utleie av hallen til arrangement, pr time	431	445
7.1.5	Garderobeleie ifm utetrening, pr time	109	115
7.2	Svømmehallen		
7.2.1	Enkelt billett:		
	voksen	69	70
	barn/ungdom opp til 15 år	37	40
	soldater på førstegangstjeneste	37	40
7.2.2	Klippekort - 10 klipp		
	voksen	542	560
	barn/ungdom opp til 15 år	274	280
		0	
7.2.3	Klippekort - 20 klipp		
	voksen	1 083	1 115
	barn/ungdom opp til 15 år	542	560
		0	
7.2.4	Årskort		
	voksen	2 593	2 665
	barn/ungdom opp til 15 år	1 299	1 335
		0	
7.2.5	Utleie av svømmehall til lag og foreninger	0	
	pr.time med svømmevakt	1 052	1 080
	pr.time uten svømmevakt - forutsetter egen avtale	526	540
	pr.dag uten badevakt - forutsetter egen avtale	4 733	4 865
	leie for lokale svømmehall i ordinær åpningstid, pr gang	421	430
	Ørland helsesportlag har fri leie av Ørland svømmehall begrenset til 2 timer pr uke for 2018		

8 ØRLAND SPAREBANK ARENA

(Mva beregnes ikke på disse prisene)

Det er fri halleie knyttet til organisert fysisk aktivitet for barn og ungdom tom 16 år.

Ved utleie til betalende aktører, må aktivitet med fri leie vike.

		Pris 2018	Pris 2019
8.1	Areal		
8.1.2	Hel spilleflate, pr.time, ukedag, lag og forening	253	260
8.1.3	Halv spilleflate, pr.time, ukedag, lag og forening(253/2=*1.5)	190	195
8.1.4	Kvart spilleflate, pr.time, ukedag, lag og forening (190/2=*1,5)	143	150
8.1.5	Hel spilleflate, pr. time, lørdag og søndag, lag og forening + 50,-	303	310
8.1.6	Halv spilleflate, pr. time, lørdag og søndag, lag og forening + 50,-	240	250
8.2	Helligdager (ikke søndager) og natt (2300-0600)	pluss 50%	pluss 50%
8.3	Kampavgift pr. kamp intill 2 timer	579	595
8.3.1	Deretter pr.time	117	120
8.3.2	Utleie av pr. spilleflate til arrangement/turneringer, pr. dag	3 460	3 560
8.3.3	Utleie av pr. spilleflate til arrangement/turneringer, pr. dag - dag 2 minus 20%	2 768	2 850
8.3.4	Utleie av pr. spilleflate til arrangement/turneringer, pr. dag - dag 3 minus 20%	2 214	2 280
8.3.5	Utleie, 3 spilleflater inkl. infrastruktur hel helg (fre. kl. 1500-Søn kl. 1800)	25 000	26 000
8.3.6	Utleie av pr. hallflate til arrangement, pr. time	431	445
8.3.7	Garedrobe ifm utetrening, pr time	109	110
8.3.8	Eksterne leietakere, kommersielle aktører m/billettsalg - Leie pluss 12% av billettinntekter		pluss 12%
8.3.9	Helligdager (ikke søndag) og natt (2300-0600) pluss 50%		pluss 50%
8.3.10	Større arrangement etter avtale		
8.4	Møterom		
8.4.1	Møterom 2.etg, pr.gang	400	410
8.5	Klatrehall		
8.5.1	Klatrehallen pr.mnd	6 000	6 170
8.7	Squash		
8.7.1	Pr. squstime (30 min) før kl. 1600. Pr. bane	120	125
8.7.2	Pr. squstime (30 min) etter kl. 1600. Pr. bane	150	155
8.7.3	Mnd.kort før kl 1600 hverdager	199	205
8.7.4	6 mnd kort før kl 1600 hverdager	990	1 020
8.7.5	12 mnd kort før kl 1600 hverdager	1 990	2 045
8.7.6	Mnd.kort etter kl 1600 + helg	299	310
8.7.7	6 mnd kort etter kl 1600 + helg	1 599	1 645
8.7.8	12 mnd kort etter kl 1600 + helg	2 990	3 075
8.8	Golfsimulator		
8.8.1	Leie av simulator,pr.time	280	290
8.8.2	leie av simulator,pr.helv time	150	155
8.9	Spinning		
8.9.1	Spinningsal pr.time lag og forening, 15 sykler	1 500	1 540
8.9.2	Spinningsal pr.time komersiell, 15 sykler	2 000	2 060
8.9.3	Spinningsal pr.time med instruktør, 15 sykler	3 000	3 085
8.10	Treningsrom		
8.10.1	Treningsrom 2.etg. Pr.time, lag og forening	200	205
8.10.2	treningsrom 2.etg. Pr.time, komersiell	300	310

9 KULTURSKOLEN

Mva beregnes ikke på disse prisene		Pris 2018	Pris 2019
9.1	Instrumental/vokalopplæring, pr år	3 050	3 100
9.2	Instrumentleie, pr år	473	500
9.3	Gruppeaktiviteter visuelle kunsthag, inkl materiellkostnader pr år	3 050	3 100
9.4	Andre gruppeaktiviteter, pr år	2 524	2 500
9.5	Band - pr deltaker		700
Voksne elever betaler dobbel kontingent			
Kjøp av tjenester til lag for voksne betales med 100 % refusjon av totalkostnader av tjenesten			
Kjøp av dirigenttjenester til lag for barn/unge betales med 75 % refusjon av totalkostnader med tjenesten			
Søskenmoderasjon:			
- 30% for barn 2 fra i samme husstand.			
- 50 % for 3. barn og flere i samme husstand			
Disiplinmoderasjon:			
- 30 % for 2. disiplin			
- 50 % for 3. disiplin og oppover			
Moderasjon gruppeundervisning:			
- 30 % for barn 2 fra samme husstand			
- 50 % for 3. barn og flere i samme husstand			

10 FORELDREBETALING I BARNEHAGER

(Mva beregnes ikke på disse prisene)		Pris 2018	Pris 2019
10.1	Kontingent 100% plass - jan-juli	2 910	2 990
	Kontingent 100% plass - aug-des		3 040
	Kostpenger	350	360
10.2	Kontingent 80% plass - jan-juli	2 622	2 691
	Kontingent 80% plass - aug-des		2 736
	Kostpenger	279	287
10.3	Kontingent 60% plass - jan-juli	2 036	2 093
	Kontingent 60% plass - aug-des		2 128
	Kostpenger	213	219
10.5	Kjøp av enkeltdag	437	449
Søskenmoderasjonen er satt til 30% for 2. barn og 50% for 3. barn. (Jmf sentrale forskrifter) Barn med søsken i private barnehager vil få søskenmoderasjon i kommunale barnehager			

11 SKOLEFRITIDSORDNINGEN

Mva beregnes ikke på disse prisene. Prisene gjelder pr mnd.

		Pris 2018	Pris 2019
11.1	over 19 timer pr. uke (100% plass) Kostpenger	2 688 224	2 763 230
11.2	14 - 19 timer pr. uke (80% plass) Kostpenger	2 404 202	2 471 208
11.3	9 - 14 timer pr. uke (60% plass) Kostpenger	2 005 175	2 061 180
11.4	under 9 timer pr. uke Kostpenger	1 606 147	1 651 151
11.5	Kjøp av enkelt dag(er) - faktureres etter timepris x ant. oppholdstimer. - timepris Kostpenger pr dag	45 20	46 21
	Søskenmoderasjonen er satt til 30% for barn 2 fra samme husstand.		

12 HJELPEORDNINGER I HJEMMET

		Pris 2018	Pris 2019
12.1	Hjemmehjelp Abonnement pr måned for brukere med inntekt inntil 2G(fra 180,00) (Satsene justeres automatisk ihht Statens satser)	205	211
12.1.1	Pris pr time for brukere med inntekt: - 2G - 3G - 3G - 4G - 4G - 5G over 5G	345 389 475 627	354 400 488 644
12.2	Ambulerende vaktmester Pris pr time For å skjerme brukere med store behov for tjenester, og for å hensynta de med dårlig økonomi, settes det et utgiftstak på betaling av praktisk bistand/ hjemmehjelp. <u>Utgiftstak</u> 2G - 3G: utgiftstak på betaling med 10 timer pr. måned >3G: utgiftstak på betaling med 15 timer pr måned.	324	360
12.3	Trygghetsalarm Abonnement pr måned Abonnement pr måned - Trygghetsalarm GSM	221 263	310 470

13 BEMANNET OMSORGSLEILIGHET

		Pris 2018	Pris 2019
13.1	Husleie m/strøm, kommunale avg, vaktmestertjeneste og kabeltv pris pr måned	4 207	4 324
13.2	Andre tjenester i forbindelse med bemannet omsorgsleilighet		
	Alle måltider bestilt fra kjøkken - pris pr måned	4 523	4 649
	Abonnement på vask av klær pris pr kg	74	76
	Abonnement på leie av fellestøy, handduker, sengetøy pris pr måned	215	221
	Abonnement på hygieneartikler pris pr måned	210	216
	Leie av trygghetsalarm pris pr måned	221	310
	Bistand til vask av leilighet pris pr måned	196	201
	*) Beregnes ut fra inntekt		

14 SYKEHJEMMET

		Pris 2018	Pris 2019
14.1	Korttids- og opptreningsopphold		
	Dag- eller nattopphold	82	84
	Døgnopphold	159	163
	Satsene justeres automatisk ihht statens satser		
	Gjestedøgnpris	1 893	1 946
14.2	Kjøp av mat		
	Middag	84	100
14.3	Vask av tøy		
	Pr kilo tøy	74	103
	Pr. stk dyne	158	256

15 ANDRE TJENESTER KNYTTET TIL ØMS

		Pris 2018	Pris 2019
15.1	Trygdepensjonatet		
	Korttidsopphold pr uke	841	865
15.2	Omsorgslønn		
	Standard sats pr måned	3 400	3 400

16 KOMMUNALE Utleieboliger

Utleieboliger, trygdeboliger, trygdepensjonat og omsorgsboliger indeksreguleres
årlig ihht Husleielovens § 4-2

17 ANDRE GEBYRER

		Pris 2018	Pris 2019
17.1	Landbrukskontoret		
	Minstegebyr konsesjonssaker	3 249	3 340
	Delingssaker etter Jordloven	2 261	2 325
17.2	Kunnskapsprøve Alkoholoven - forskuddsgebyr	410	400
17.3	Etablererprøven, serveringsloven	410	400
17.4	Gebyr ambulerende skjenkebevilling - pr gang	349	360
17.5	Bevillingsgebyr - salg og skjenking av alkoholholdig drikk i hht alkoholforskriften		
17.6	Tilsynsavgift - salgsteder for tobakksvarer iht tobakkssalgforskriften		

16 GEBYR FOR ARBEID OG TJENESTER ETTER MATRIKKELLOVA

(§32)

Mva beregnes ikke på disse prisene

		Pris 2018	Pris 2019
1.0	Attester og tjenester som betales etter medgått tid		
	Pr time	1 100	1 133
	Minstegebyr	2 000	2 060
2.0	Oppretting av grunneiendom og festegrunn		
	Gebyr pr opprettet enhet	23 000	23 690
3.0	Grensejustering av grunneiendom, festegrunn, sameie, anleggseiendom og uteareal på eierseksjon	6 000	6 180
4.0	Arealoverføring av grunneiendom, festegrunn, jordsameie og anleggseiendom	10 000	10 300
6.0	Klarlegging av eksisterende grense hvor grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning		
	Hvor grensen er tidligere koordinatbestemt ved oppmålingsforretning	1 719	1 771
	Hvor grensen ikke tidligere er koordinatbestemt, eller klarlegging av rettigheter	5 831	6 006

17 GEBYR FOR ARBEIDER ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVEN (§33-

Mva beregnes ikke på disse prisene

		Pris 2018	Pris 2019
1.1	Tjenester som betales etter medgått tid		
	Pr time	1 100	1 133
2.1	Private planforslag		
	Basisgebyr	55 080	56 732
	Tillegg for areal 10 - 100 da	13 823	14 238
	Tillegg pr påbegynte 100 da, fra 101 - 1.000 da	5 532	5 698
	Tillegg pr påbegynt 100 da over 1.000	2 766	2 849
	Tillegg pr påbegynte 10 tomter over 10 og inntil 50	13 829	14 244
	Tillegg pr 10 tomter over 50 tomter	2 766	2 849
2.2	Private planforslag		
	Mindre vesentlige endringer	11 516	11 861
2.3	Private planforslag		
	Tilbaketrekking av plan før offentlig ettersyn / forkastede planer betaler gebyr tilsvarende 50% av 2.1		
3.2.1	Søknad om tillatelse til oppføring av boligbygg og fritidshus/hytter		
	Tiltaksklasse 1	13 824	14 239
	Tiltaksklasse 2	17 962	18 501
	Tiltaksklasse 3	20 739	21 361

		Pris 2018	Pris 2019
3.2.2	Søknad om tillatelse til oppføring av andre typer bygg - herunder tilbygg og påbygg		
	Inntil 50 kvm BRA	7 000	7 210
	Tillegg pr kvm fra 50 til 500 kvm BRA, pr kvm	82	84
	Tillegg pr kvm fom 500 kvm til 5000 kvm BRA, pr kvm	21	21
	Tillegg pr kvm fom 5000 kvm og oppover, pr kvm	5	5
3.2.3	Vesentlige endringer av tiltak faktureres med 20 % av gebyr for nyoppføring av tilsvarende tiltak. Minstegebyr	1 620	1 668
3.2.4	Fasadeendring		
	Minstegebyr	1 620	1 668
3.2.5	Bruksendring, vesentlig utvidelse eller endring av tidligere drift		
	Bruksendring som ikke forutsetter endring av eksisterende bygning	1 620	1 668
	Bruksendring som forutsetter endring av eksisterende bygning faktureres med 50% av gebyr gitt i pkt 3.2.2		
3.2.6	Riving		
	Inntil 100 kvm BRA	1 620	1 668
	100 kvm BRA eller mer	3 240	3 337
3.2.7	Oppføring, endring av bygningsteknisk installasjon		
	Minstegebyr	1 620	1 668
3.2.8	Tiltak som betinger høring til andre myndigheter		
	Tillegg til ordinært gebyr	4 000	4 120
3.2.9	Oppdeling eller sammenføring av bruksenheter i bolig		
	Minstegebyr	1 620	1 668
	Midlertidige bygninger, konstruksjoner og anlegg >2 år		
	Gebyr som pkt 3.4		
	Vesentlige terrenginngrep		
	Faktureres etter medgått tid til en en timesats på	1 100	1 133
	Anlegg av veg og parkeringsplass		
	Veier over 500 m og anlegg over 10 da etetr medgått tid. Timesats	1 100	1 133
	Opprettelse av grunneiendom (fradeling)		
	I samsvar med grenser fastsatt i godkjent plan	0	
	Grenser tidligere ikke fastsatt i plan eller andre grensefastsettelse	2 377	2 448
	I samsvar med grenser fastsatt i festekontrakt eller målebrev	0	
	Grenser ikke i samsvar med festekontrakt eller målebrev	2 377	2 448
	Godkjenning av foretak for ansvarsrett		
	Selvbygger	3 197	3 293
3.3	Tiltak som krever søknad og tillatelse og som kan forestås av tiltakshaver (tidligere meldingssaker)		
	Mindre tiltak på bebygd eiendom	3 513	3 618
	Driftsbygninger i landbruket (inntil 1.000 kvm BRA)	5 143	5 297
	Midlertidige bygninger , konstruksjoner og anlegg	3 513	3 618
	Andre mindre viktige tiltak som etter kommunens skjønn ikke kan forestås av tiltakshaver	1 272	1 310

		Pris 2018	Pris 2019
3.4	Kontroll av bygningers plassering og høyde		
	Bebygd areal (BYA) inntil 500 kvm	2 103	2 166
	Bebygd areal over 500 kvm	4 890	5 037
	Andre enkle konstruksjoner eller anlegg	1 620	1 668
	Større og kompliserte anlegg faktureres etter med gått tid		
3.5	Dispensasjoner		
	Dispensasjon som krever behandling hos andre myndigheter	11 211	11 547
	Dispensasjon som ikke krever behandling hos andre myndigheter	5 605	5 773
	Dispensasjon fra teknisk forskrift og avvik ihht pbls § 31-2	2 000	2 060
3.6	Tvangsmulkt og særlig behandlingsgebyr		
	Behandling av tiltak som er ulovlig igangsatt. Ingen eller svært mangelfull søknad foreligger. 2,5 x ordinært gebyr.		
	Behandling av tiltak som er ulovlig igangsatt. Komplette søknad foreligger på tiltak i samsvar med plan. 1,5 x ordinært gebyr.		
	Behandling av tiltak som er ulovlig igangsatt og hvor tiltaket forutsetter dispensasjonssøknad. 2 x ordinært gebyr	0	
	Mer omfattende saker faktureres etter medgått tid		
	Behandling av ulovlig igangsatte tiltak som tilbakeføres uten at tiltaket søkes ettergodkjent	2 887	2 973
3.7	Overtredelsesgebyr		
	Gebyr fastsettes innenfor de maksimumsbeløp som er lovbestemt, jfr		

18 GEBYR FOR BEHANDLING AV SØKNADER OM UTSLIPP AV AVLØPSVANN

Mva beregnes ikke på disse prisene

		Pris 2018	Pris 2019
1.0	Søknad om utslippstillatelse inntil 15 pe		
	Til sjøresipient via slamavskiller	2 303	2 372
	Til tett tank	2 303	2 372
	Til infiltrasjon eller andre naturbaserte løsninger	6 000	6 180
	Til minirensanlegg eller andre rensemetoder	4 000	4 120
2.0	Søknad om utslippstillatelse > 15 pe og inntil 50 pe		
	Til sjøresipient via slamavskiller	7 993	8 232
	Til infiltrasjon eller andre naturbaserte løsninger	12 010	12 370
	Til minirensanlegg eller andre rensemetoder	7 993	8 233
3.0	Søknad om utslippstillatelse > 50 pe og inntil 2.000 pe		
	Faktureres etter medgått tid. Minimumsgebyr	20 023	20 624
4.0	Søknad om utslippstillatelse av oljeholdig avløpsvann		
	Fast pris	3 996	4 116
5.0	Søknad om tillatelse til påslipp til kommunalt avløpsnett		
	Fast pris	3 996	4 116
6.0	Tilsynsgebyr		
	Fast pris	1 341	1 381

OVERSIKT INVESTERINGSBEHOV 2019

- VEDLIKEHOLDSBEHOV OG FORNYELSEAV KOMMUNALE BYGG OG ANLEGG
- NYE PROSJEKTER INFRASTRUKTUR
- NYE PROSJEKTER IDRETTSANLEGG
- NYE PROSJEKTER VANN OG AVLØP

08.11.18

INNHOLDSFORTEGNELSE

Innledning	3
Bygg	
Futura barnehage	4
Borgen barnehage	5
Opphaug skole	6
Brekstad barneskole	7
Ørland ungdomsskole	8
ØMS - sykehjemmet	9
ØMS - omsorgsboliger	10
ØMS - trygdeboliger	11
ØMS - trygdepensjonat	12
ØMS - legesenter	13
ØMS - terapibad	14
Avlastningsbolig for barn	15
Ørlandshallen inkl svømmehallen	16
Ørland Sparebank Arena	17
Landbrukets hus	19
Kultursenteret	19
Rådhuset inkl utleiedel til Fosen lensmannskontor	20
Ungdommens hus / "Månen"	21
Driftsstasjon Lerberen	22
Utleiebygg for Fosen tingrett	23
Utleieboliger	24
Meieriet	25
Ørland lufthavn	26
Austrått gård	27
Kulturbruket (HV-brakka)	28
Servicebygget på Lundahaugen	29
Ørland kirke	30
Storfosna kirke	31
Idrettsanlegg	32
Veier, gangveier, gatelys og parkeringsanlegg	33
Kaier og havneanlegg	34
Parkanlegg	35
Sammendrag eks anlegg	36
Oversikt nye investeringsprosjekter	37

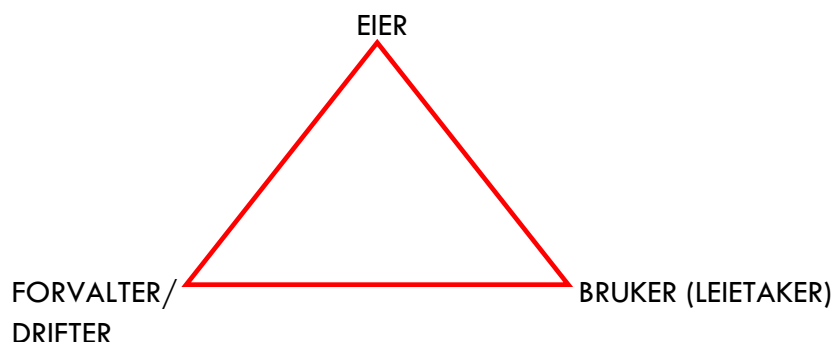
INNLEDNING

Sammen med tilsvarende notat fra 2018 danner denne oppstillingen en oversikt over etterslepet i vedlikehold på **eksisterende** kommunale bygg og anlegg.

Tiltak som det ble bevilget penger til på budsjettet for 2018 og som ikke er ferdigstilt i inneværende år er forutsatt ferdigstilt i 2019, og er ikke tatt med i dette notatet.

I tillegg er investeringer knyttet til **nye** tiltak innenfor områdene eiendom og kommunalteknikk listet opp bakerst i dette notatet.

I kommunal eiendomsforvaltning legger vi til grunn at det er 3 grupper som har ulike roller å ivareta, - det er eieren av byggene (kommunestyret), - det er brukerne av byggene («leietakerne») og det er forvalterne/drifterne. Sistnevnte skal på vegne av eieren sørge for at byggene er operative for brukernes bruk, og også bidra til vedlikehold som sikrer realverdien av byggene.

For at også brukernes behov skal synliggjøres overfor eieren, viser notatet en oversikt over det som er innmeldte ønsker og behov fra disse.

De opplistede behovene fra både driftssiden og brukersiden er delt i to; - «driftsbudsjett» og «investeringsbudsjett». Dette er gjort for å synliggjøre hva som må dekkes over driftsbudsjettet og hva som kan finansieres over investeringsbudsjettet. (Normalt vedlikehold, som f.eks utvendig maling, kan f.eks ikke finansieres ved låneopptak).

Notatet beskriver tiltak som ikke er finansiert over det ordinære driftsbudsjettet og følgelig ikke kan gjennomføres/realiseres dersom det ikke bevilges midler særskilt.

NB Prosjekter merket med **gult** er lagt inn i rådmannens forslag til investeringsbudsjett for 2019

FUTURA BARNEHAGE

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Varmeveksler ventilasjonsanlegg		125.000
Oppgradering brannalarmanlegg		25.000
Nytt SD-anlegg		100.000
Sum		250.000

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Oppgradering uteanlegg østside – lekestativ m/ underlag		600.000
Oppgradering uteanlegg vestside – lekeapparat m/ underlag		300.000
Liten ballbinge på østside		350.000
Oppgradering område rundt eks sandkasser		250.000
Nytt kjøkken 2. etg		100.000
Sum		1.600.000

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		1.850.000

BORGEN BARNEHAGE

VEDLIKEHOLDSBEHOV – FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Oppgradering eks lekeplass – bytting av sand m/gummi dekke		200.000
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		200.000

OPPHAUG SKOLE

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Aktivitetsbygg – Nye fasadeplater, vinduer og takrenner		750.000
Impregnering fasader tegelsteinsbygg		150.000
Rehabilitering skadde vinduskarmer tegelsteinsbygg		150.000
Nye inngangsdører med automatikk (4 stk)		200.000
Sum		1.250.000

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Nytt kjøkken SFO		150.000
Sum		150.000

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		1.400.000

BREKSTAD BARNESKOLE

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Utvendig solavskjerming lærerarbeidsplasser		350.000
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		350.000

ØRLAND UNGDOMSSKOLE

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Maling av yttervegger (fortsettelse fra 2018)	100.000	
Ny solavskjerming – persienner erstattes med Zip-screen		355.000
Oppgradering sprinkleranlegg		150.000
Sum	100.000	505.000

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Ny bod for uteleiker		250.000
Etablering av ballbinge mellom skole og ØSA		550.000
Sum		800.000

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER	100.000	1.305.000

ØMS – SYKEHJEMMET

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Ny hovedtavle for EL (hele ØMS)		650.000
Oppgradering ventilasjonsanlegg (forsvaret)		50.000
Nye vinduer vaskerikjeller		50.000
Sum		750.000

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Skallsiking (utvidelse av sum fra 2018)		500.000
Oppgradering innvendige vegger og dører adm fløy		250.000
Utvendig solavskjerming avd Indigo		300.000
Nye vinduer ved familiesenteret. Kontorer barnevern, fysioterapi, enhetsleder.		250.000
Tilrettelegging lager hjemmetjenesten		50.000
Takheis terapibadet		55.000
Sum		1.405.000

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		2.155.000

ØMS – OMSORGSBOLIGER + OPPFØLGINGSTJENESTEN

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Oppussing av 20 stk leiligheter a kr 350.000 – gjelder boliger bygd i 1996		7.000.000
Sum		7.000.000

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Nye lokaler Fjæraveien arena (vurderes i mulighetsstudie for Meieribyggene)		
Opprusting eks bygning oppfølgingstjenesten		150.000
Opprusting uteareal ved oppfølgingstjenesten		100.000
Sum		250.000

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		7.250.000

ØMS – TRYGDEBOLIGER

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Rehabilitering innvendig og utvendig om disse leilighetene		
fortsatt skal benyttes		
8 stk a kr 500.000		4.000.000
Sum		

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		4.000.000

ØMS – TRYGDEPENSJONAT + AKTIVITETSENTER

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Ny taktekking trygdepensjonatet inkl takrenner (2000 m2)		1.500.000
Oppgradering ventilasjonsanlegg og SD-anlegg aktivitetssenter		50.000
Installasjon varmepumper aktivitetssentret		125.000
Sum		1.675.000

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Oppgradering stue trygdepensjonatet		100.000
Sum		100.000

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		1.775.000

ØMS – LEGESENTER

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		

ØMS – TERAPIBADET + TRENINGSKJELLER ØMS

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		

AVLASTNINGSBOLIG FOR BARN

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		

ØRLANDSHALLEN inkl svømmehallen

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Rehabilitering fasader og inngangsparti mot øst		150.000
Sum		150.000

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		150.000

ØRLAND SPAREBANK ARENA

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		

LANDBRUKETS HUS

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		

KULTURSENTERET

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Ombygging inntak ventilasjonsanlegg		100.000
Sum		100.000

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Nye stoler kinosal (alt rehabilitering eks stoler 120.000)		700.000
Nytt teknisk utstyr store sal		490.000
Nye møbler bryggeplassen		100.000
Sum		1.290.000

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		1.390.000

RÅDHUSET INKLUDERT Utleiedel til Fosen lensmannskontor

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Utskifting kledning yttervegger (tillegg til 2018)		200.000
Ombygging lokaler for Politiet (passlokaler)		700.000
Oppgradering rom foran politigarasje		130.000
Oppgradering brannalarmanlegg		65.000
Sum		1.095.000

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		1.095.000

UNGDOMMENS HUS – "MÅNEN"

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Ombygging «fellesrom» inkl møbler og inventar		120.000
Sum		120.000

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		120.000

DRIFTSTASJON LERBEREN

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Rehabilitering fasader		1 50.000
Sum		

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		1 50.000

UTLEIEBYGG FOR FOSEN TINGRETT

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		

UTLEIEBOLIGER

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Oppgradering bolig i Røstadhaugan		500.000
Sum		500.000

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		500.000

MEIERIBYGNINGENE

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		

ØRLAND LUFTHAVN

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		

AUSTRÅTT GÅRD

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Branntekniske tiltak (kr 1.800.000 – 700.00 fra 2018)		1.100.000
Rehabilitering utvendig kledning og takrenne		1.500.000
Tiltak i forb. med bruksendring (heis, universal utforming)		950.000
Sum		3.550.000

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		3.550.000

KULTURBRUKET ("HV-brakka")

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Brannteknisk oppgradering (strakstiltak)		450.000
Om kommunen fortsatt skal eie bygget er det nødvendig med total renovering av bygget både inn- og utvendig		4.500.000
Sum		4.950.000

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		4.950.000

SEVICEBYGGET LUNDAHAUGEN

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Oppgradering møbler		50.000
Oppgradering eks bygg		100.000
Prosjektering nytt bygg		200.000
Sum		350.000

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		350.000

ØRLAND KIRKE

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Oppgradering tårn (tillegg til tidligere bevilgning 650.000)		400.000
Sum		

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		400.000

STORFOSNA KIRKE

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		

IDRETTSANLEGG

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		

VEIER, GANGVEIER, GATELYS OG PARKERINGSANLEGG

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Utskifting eks gatelys armatur til LED-lys		1.000.000
Reasfaltering kommunale veier		500.000
Sum		1.500.000

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		1.500.000

KAIER OG HAVNEANLEGG

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER		

PARKANLEGG

VEDLIKEHOLDSBEHOV - FORVALTERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Drifting Meieriparken	100.000	
Fornyning kommunale lekeplasser i eks boligfelt		250.000
Sum	100.000	250.000

BRUKERØNSKE

Tiltaksbeskrivelse	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
Sum		

	Drifts- budsjettet	Investerings- budsjettet
SAMMENDRAG FORVALTER- OG BRUKERØNSKER	100.000	250.000

SAMMENDRAG EKSISTERENDE BYGG

	Driftsbudsjettet	Investeringsbudsjettet
Futura barnehage		1.850.000
Borgen barnehage		200.000
Opphaug skole		1.400.000
Brekstad barneskole		350.000
Ørland ungdomsskole	100.000	1.305.000
ØMS - sykehjemmet		2.155.000
ØMS - omsorgsboliger		7.250.000
ØMS - trygdeboliger		4.000.000
ØMS - trygdepensjonat		1.775.000
ØMS - legesenter		-
Avlastningsbolig for barn		-
Ørlandshallen inkl svømmehallen		150.000
Ørland Sparebank Arena		-
Landbrukets hus		-
Kultursenteret		1.390.000
Rådhuset inkl utleiedel til Fosen lensmannskontor		1.095.000
Ungdommens hus / "Månen"		120.000
Driftsstasjon Lerberen		150.000
Utleieboliger		500.000
Meieriet		-
Ørland lufthavn		-
Austrått gård		3.550.000
Kulturbruket (HV-brakka)		4.950.000
Servicebygg Lundahaugen		350.000
SUM EKSISTERENDE BYGG	100.000	32.540.000

Ørland kirke		400.000
Storfosna kirke		-
SUM KIRKER		400.000

Idrettsanlegg		
Veier, gangveier, gatelys og parkeringsanlegg		1.500.000
Kaier og havneanlegg		-
Parkanlegg	100.000	250.000
SUM VEI, KAI, PARK OG IDRETTSANLEGG	100.000	1.750.000

SAMMENDRAG		34.690.000
-------------------	--	-------------------

NYE INVETERINGSPROSJEKTER INFRASTRUKTUR

	Investeringsbudsjettet
Fortau langs havnegata på Brekstad	4.250.000
Klargjøring siste del av Ottersbo IV (skrenten)	1.500.000
Utbygging trinn 1 Kleivan boligområde. Klargjøring 20 tomter + fremføring avløp fra Berg	16.000.000
Fullføre trafiksikker skoleveg til Opphaug skole fra Skogly - forskuttering for utbyggingsavtaler	4.000.000
Klargjøring adkomst nye og eks felt ved Åstumhaugen og kryss ved Balsnes - forskuttering for utbyggingsavtaler	2.500.000
Nytt overvannsavløp søndre del Yrjarsgate	2.500.000
Klargjøring av fjernvarmesystem og ØSA i forhold til beredskap ved lenger tids strømbortfall	1.000.000
Sum	31.750.000

NYE INVETERINGSPROSJEKTER IDRETTSANLEGG

	Investeringsbudsjettet
Utskifting kunstgressdekket Gryta	2.000.000
Undervarme kunstgressdekke Gryta	6.000.000
Sum	8.000.000

NYE INVETERINGSPROSJEKTER VANN OG AVLØP (SELVKOST)

	Investeringsbudsjettet
Utskifting gamle VA-ledninger Brekstad	5.000.000
Utskifting gamle vannledninger	5.000.000
Oppgradering silanlegg Hovdetåa	1.500.000
Oppgradering pumpestasjoner	500.000
BFV - Ny overføringsledning fra Barset	11.500.000
BFV - Utredning reservevannsforsyning	100.000
BFV - Fremlegging av fiber til vannbehandlingsanlegg	1.250.000
Sum	24.850.000

Saksprotokoll i Styret for Ørland Kultursenter - 08.10.2018

Behandling:

Styret ønsker i budsjett for 2019 og prioritere tilsetting av daglig leder. Styret ber derfor om at rådmannens foreslåtte ramme for 2019 økes til kr.6.684.000

Styret ønsker at stillingen som Fagleder Historie blir en fast stilling og lyses ut snarest.

Styret ber også om kr.2.500.000 i investeringsmidler for 2019.

Kr.500.000 settes av til utviklingsprosjekter. Disse midlene skal i 2019 brukes til tilrettelegging og formidling av området Fitjan – Austrått, samt formidling og bygging av naturscene i Innstrandfjæra ramsarområde.

Kr.2.000.000 settes av til utstyr og inventar i kultursenteret. Etter snart 10 års daglig drift med et høyt aktivitetsnivå er kultursenteret preget av slitasje. En oppgradering må derfor til om senteret fortsatt skal framstå slik det gjorde ved åpningen i 2009. Styret vil ta initiativ til at det utarbeides en tilstandsrapport etter årsskiftet. Vi vil deretter invitere til en dialog med Ørland kommune om en plan for oppgradering av kultursenteret med en langsiktig økonomisk ramme for en periode på 3-5 år. Foreslått beløp for 2019 er ment å dekke akutte behov for en utskifting av teknisk utstyr og reparasjon/utskifting av stoler i kinosal.

Forslag til vedtak:

1. Styret for Ørland Kultursenter godkjenner det fremlagte driftsbudsjett for 2019 med en ramme på kr.6.684.000.
2. Styret for Ørland Kultursenter godkjenner det fremlagte investeringsbudsjettet for 2019 med en ramme på kr.2.500.000
3. Det opprettes fast stilling som fagleder for historieplattformen fra 01.01.2019. Stillingen lyses ut i oktober 2019
4. Følgende prisendringer vedtas for 2019:
 - Kulturskolekontingenten økes ihht foreslåtte satser for Ørland og Bjugn kommuner
 - Satser for utleie av rom og saler økes med 2,5%
 - Satser for utleie av lyd- og lysutstyr samt tekniker økes med 2,5%

Votering: Enstemmig vedtatt

Vedtak:

1. Styret for Ørland Kultursenter godkjenner det fremlagte driftsbudsjett for 2019 med en ramme på kr.6.684.000.
2. Styret for Ørland Kultursenter godkjenner det fremlagte investeringsbudsjettet for 2019 med en ramme på kr.2.500.000
3. Det opprettes fast stilling som fagleder for historieplattformen fra 01.01.2019. Stillingen lyses ut i oktober 2019
4. Følgende prisendringer vedtas for 2019:
 - Kulturskolekontingenten økes ihht foreslåtte satser for Ørland og Bjugn kommuner
 - Satser for utleie av rom og saler økes med 2,5%
 - Satser for utleie av lyd- og lysutstyr samt tekniker økes med 2,5%

BUDSJETT 2019

ØRLAND KULTURSENTER

ØRLAND KULTURSENTER

BUDSJETTFORUTSETNINGER

Budsjettet er laget ut fra følgende forutsetninger:

- Foretaket skal vederlagsfritt få tjenester av kommunens fellessystem (Infotorg, økonomi, IKT og personal)
- Ørland kommune er ansvarlig for teknisk drift av kulturhuset. Dette i henhold til driftsavtale mellom Ørland kommune og Ørland Kultursenter KF. Foretaket skal ha oppgavene utført vederlagsfritt.
- Foruten utleiearealene i kulturhuset skal foretaket også ha ansvaret for utleie av Yrjar og Kantina.
- I 2019 er det forutsatt at kultursenteret er betjent følgende tider:
 - ⌘ Mandag – torsdag 0900 – 1900
 - ⌘ Fredag 0900 – 1530
 - ⌘ Lørdag 1100 - 1500
 - ⌘ Det åpnes for kino en halv time før forestilling, og en time før arrangement.
- Virksomheter/enheter i Ørland kommune har gratis husleie i Ørland Kultursenter. Kommunen betaler husleie for sine samarbeidspartnere ihht *Rutiner for bruk av lokaler i Ørland Kultursenter for kommunale enheter*
- På vegne av Ørland kommune har Ørland Kultursenter ansvar for all kulturaktivitet i kommunen.
- Ørland Kultursenter har ansvar for Ungdommens kulturmønstring (UKM) og DKS (Den kulturelle skolesekken) For dette arbeidet overfører kommunen 10% stilling til Ørland Kultursenter.
- Ørland Kultursenter har ansvar for daglig drift av Ungdommens hus – Månen. For dette arbeidet overfører kommunen 40% stilling til Ørland Kultursenter.
- Ørland kommune kan ta ut kinobilletter til nye innbyggere i kommunen.
- Det er i budsjettet lagt inn 2,5% lønnsvekst og prisstigning.

VEDRØRENDE STILLINGER

En oversikt over faste stillinger i Ørland Kultursenter i 2018 følger som vedlegg.

Det er i budsjettet for 2019 lagt inn følgende nye stillinger:

- Det er forutsatt opprettet en 100% fast stilling som fagleder for historie.
- Det er forutsatt opprettet en 100% stilling som daglig leder fra 01.01.2019
- Under forutsetning av finansiering så opprettes det en 100% midlertidig stilling som lokalkonservator

MØTEGODTGJØRELSE TIL STYRET 2019

Møtegodtgjørelse for styret er det samme som for 2018

ANSVARSRÅDER

DAGLIG DRIFT

	000	Daglig ledelse
	001	Utviklingsprosjekter
	100	Salg og info, Kiosk/kafè
	101	Biblioteket
	103	Kino
	106	Austrått Fort
	200	Kulturskole
	203	Galleri og museum
	300	Arrangement og scene
	303	Historie
	401	Natur

000 DAGLIG LEDELSE			
	utgifter	inntekter	netto
Styret	95.000		
Lønn	2.473.000		
Andre driftsutgifter	192.000		
Avsetning lønnsvekst	180.000		
Salg av tjenester		280.000	
SUM			2.673.000

Det er budsjettert med lønnsmidler til daglig leder i 100%, fagleder kultur i 100%, samt tilkalling til prosjektarbeid

001	PROSJEKTER		
		DRIFT	INVESTERING
	Utviklingsprosjekter	200.000	500.000
	Investeringsprosjekter		2.000.000
	SUM	200.000	2.500.000

Ørland Kultursenter samarbeider med flere eksterne partnere. Her inngås det samarbeidsavtaler som innebærer at begge parter deltar i finansieringen. Driftsmidlene og investeringsmidlene til utviklingsprosjektene skal brukes til å løse ut engasjement og bidrag fra samarbeidspartnere. Konkrete prosjekter som midlene skal brukes til i 2019 er tilrettelegging og formidling av området Fitjan – Austrått, samt formidling og bygging av naturscene i Innstrandfjæra ramsarområde.

Utstyr og inventar i kultursenteret er preget av slitasje etter snart 10 års daglig drift med et høyt aktivitetsnivå. En oppgradering må derfor til om senteret fortsatt skal framstå slik det gjorde ved åpningen i 2009.

Styret vil ta initiativ til at det utarbeides en tilstandsrapport etter årsskiftet. Vi vil deretter invitere til en dialog med Ørland kommune om en plan for oppgradering av kultursenteret med en langsiktig økonomisk ramme for en periode på 3-5 år.

Foreslått beløp for 2019 er ment å dekke akutte behov for en utskifting av teknisk utstyr og reparasjon/utskifting av stoler i kinosal.

100 SALG og INFO, KIOSK/KAFFEE			
	utgifter	inntekter	netto
Lønnskostnader	1 030.000		
Andre driftsutgifter, markedsføring, vedlikehold utstyr, innkjøp varer for videresalg	966.000		
Utleieinntekter		544.000	
Annet salg, salg kiosk, serveringsinntekter refusjoner		1.552.000	
SUM			- 100.000

Det er budsjettert med 155% stilling på ansvaret, samt tilkallingshjelp

205 UNGDOMMENS HUS			
	utgifter	inntekter	netto
Lønnskostnader	226.000		
Andre driftsutgifter	80.000		
Utleieinntekter		40.000	
Annet salg, refusjoner		266.000	
SUM			0

Det er budsjettert med 40% stilling på ansvaret, samt tilkallingshjelp.

101 BIBLIOTEKET			
	utgifter	inntekter	netto
Lønnskostnader	860.000		
Kjøp av bøker	150.000		
Andre driftsutgifter	195.000		
Inntekter		55.000	
SUM			1.150.000

Det er budsjettert med leder bibliotek i 60% stilling, og bibliotekar i 60% stilling.

103 KINO			
	utgifter	inntekter	netto
Lønnskostnader	774.000		
Filmleie	650.000		
Andre driftsutgifter	480.000		
Billett inntekter		2.010.000	
Andre Inntekter		114.000	
SUM			-220 000

Lønnskostnadene gjelder 52% fast stilling kinomaskinist, samt innleie av kinomaskinister. Det er i tillegg her budsjettert med 40% stilling for leder kino.

106	AUSTRÅTT FORT			
		utgifter	inntekter	netto
	Lønnskostnader	315.000		
	Andre driftsutgifter	5.000		
	Overføring FKS for vedlikehold, materialforv., skjøtsel vegetasjon	60.000		
	Inntekter		310.000	
	SUM			70.000

Lønnskostnadene gjelder innleie av guider, og 20% stilling til ledelse/administrasjon

200	KULTURSKOLE			
		utgifter	inntekter	netto
	Lønnskostnader	2.950.000		
	Andre driftsutg	440.000		
	Kontingenter		1.110.000	
	Refusjoner, salg		350.000	
	SUM			1.930.000

Lønnsutgiftene gjelder 4,56 stillinger.

Andre driftsutgifter gjelder kjøp av tjenester fra Bjugn kulturskole tilsvarende 60% stilling. Dette er det samme som for 2017.

Det er lagt inn 10% stilling til administrering av Ungdommens kulturmonstring og Den kulturelle skolesekken.

Inntektene er beregnet etter et elevtall på 300 elevplasser, samt salg av tjenester til kor/korps og andre kulturskoler.

203	GALLERI OG MUSEUM		
	utgifter	inntekter	netto
Lønnskostnader	337.000		
Andre driftsutgifter	20.000		
Refusjoner			
Provisjoner		25.000	
Billettsalg, andre inntekter		162.000	
SUM			170.000

Det er budsjettet med 50% stilling.

300	ARRANGEMENT og SCENE			
		utgifter	inntekter	netto
	Lønnskostnader	1.380.000		
	Arrangementskostnader	258.000		
	Andre driftsutgifter	96.000		
	Billettsalg		530.000	
	Provisjon billettsalg		170.000	
	Salg av tjenester		298.000	
	Andre inntekter		62.000	
	SUM			674.000

Det er budsjettet med 6 egne arrangement (kjøp av artister), 4 egenproduserte arrangement og 16 utleiearrangement.

Lønnsutgiftene gjelder 100 % stilling, leder arrangement og kurs/konferanser og 100% stilling teknisk leder

301 HISTORIE			
	utgifter	inntekter	netto
Lønnskostnader	1.470.000		
Andre driftsutgifter	50.000		
Finansiering lokalkonservator fra Fylkeskommunen og Ørland og Bjugn kommuner		600.000	
Salg av tjenester		770.000	
SUM			150.000

Det er budsjettert med en 100% fast stilling som Fagleder for historie/Prosjektleder for utvikling av kulturminnerike- og naturrike landskap og museer i Ytre Fosen og Froan, og 100 % midlertidig stilling som lokalkonservator for museene i Ørland og Bjugn. Stillingen som Fagleder historie lyses ut og besettes fra 01.01.2019.

Lokalkonservator for Ørland og Bjugn

Fylkeskommunen har i budsjettet for 2018 bevilget kr.200.000 som er øremerket lokalkonservator for Ørland og Bjugn. Fylkeskommunen har signalisert at bevilgningen sannsynligvis vil bli videreført i 2019.

Stillingen har et finansieringsbehov på kr.650.000. Dette planlegges finansiert med en tredeling mellom Fylkeskommunen og Ørland og Bjugn kommuner. Fylkeskommunen dekker 200.000, Ørland og Bjugn dekker 200.000 hver. Resterende, kr.50.000 finansieres med salg av tjenester til prosjektarbeid.

401 NATUR			
	utgifter	inntekter	netto
Lønnskostnader	980.000		
Driftsutgifter	220.000		
Overføring dep.		1 000 000	
Inntekter salg		30.000	
Eksterne midler/ prosjektmidler		170.000	
SUM			0

Lønnskostnadene på ansvaret gjelder 100% fast stilling samt en ressurs for tilkallingshjelp.

Ørland Kultursenter har påtatt seg et nasjonalt formidlingsansvar for våre våtmarksområder. Ørland Våtmarkssenter ble autorisert i 2012 som et av 6 Våtmarkssenter i landet. I 2017 fikk Besøkssenter våtmark Ørland fornyet sin autorisasjon i nye 5. Ørland Kultursenter mottar en statlig bevilgning på 1 mill hvert år for drift av Besøkssenteret. Det forventes at kommunen/kultursenteret også bidrar med egne midler.

Naturplattformen har hatt en meget god utvikling de siste årene. Omfanget av aktiviteten har hatt stor økning, ikke minst på formidlingssiden. Det arrangeres aktiviteter for skoleklasser, barnehager og familier. I tillegg er det opprettet gode nettverk og kontakter inn i fagmiljøene og høyskole/universitet. Det er derfor et stort behov for tilleggsressurser på formidlingssiden. I 2019 er dette foreslått løst med bruk av midlertidig arbeidskraft på tilkalling.

SAMMENDRAG BUDSJETT

	Ansvar	Drifts- ramme	Investerings- midler
000	Daglig ledelse	2.660.000	
001	Utviklingsprosjekter Driftsmidler	200.000	
001	Investeringsmidler		2.500.000
100	Salg og info, Kiosk/Kafe	-100.000	
101	Bibliotek	1.150.000	
103	Kino	- 220.000	
106	Austrått Fort	70.000	
200	Kulturskole	1.930.000	
203	Galleri og museum	170.000	
205	Ungdommens Hus	0	
300	Arrangement og scene	674.000	
303	Historie	150.000	
401	Natur	0	
	Ramme 2019	6.684.000	2.500.000

STILLINGSOVERSIKT STILLINGER 2019

Ansvar	Ansatt	Stillingsstørrelse %
Kultur		
000	Daglig leder	100 (ny)
000	Gunn Kristin Ørsleie	100
101/103	Hanne Tøfte	100
101	Kristin Hjerpseth	60
103	Øystein Jensen	52
100	Renate Harbak	30
100	Bente Halsen Skaget	100 (permisjon i 40% til 01.08.)
100	Susann Halsen	25 (permisjon til 01.08.)
100	Anne Lise Valaas	65 (vikar til 01.08.)
200	Henning Rø	35
200	Ingunn Solem	83
200/203/106	Gunnhild Tettli	100
200	Anders Marøy	50
200	Nina Gjølgaæter	70
200	Sarah Mikkellhaug	50
200/206	Astrid Klara Mjøen	94
200	Kim Aksnes	11
200	Hallvard Mjøen	72
300	Christer Harøy	100
300	Knut Sundnes	100
Historie		
303	Fagleder Historie	100
303	Kulturminneforvalter	100 (ny)
Natur		
401	Ingrid Bjørklund	100

GODTGJØRELSE TIL STYRET 2019

Styreleder	Kr 20.000
Medlem	Kr 10.000
Varamedlem	Kr 500,- pr møte